

NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 18 juni 2026 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerding, burgemeester.

Griffier: de heer E. Krijgsman.

Aanwezige leden: de heren W.M. van Bijsterveld (vanaf zijn beëdiging), A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk en J.D.A. Haubrich, mevrouw R.E. van Hellemond (tot haar beëdiging als wethouder), mevrouw E.R.M. Hendriksen, de heer B.C.A. van Horck, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt, de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw E. Mieremet (tot haar beëdiging als wethouder), de heer P.M. Moorrees, mevrouw M.J. Nell (vanaf haar beëdiging), mevrouw O.D.M. Paauwe-Insinger, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren A.L.R. Posthuma en P.H. Reidsma, mevrouw J.C. Schroot, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Aanwezige wethouders: de heer H.G. Schokker (tot zijn afscheid), mevrouw R.E. van Hellemond (vanaf haar beëdiging) mevrouw E. Mieremet (vanaf haar beëdiging) en de heer P. Varekamp.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Ik open de bijzondere raadsvergadering van 18 juni 2026 en ik heet u allen uiteraard van harte welkom, in het bijzonder alle vrienden en familie van de mensen die straks hopelijk beëdigd gaan worden; ja, dat moet je altijd maar afwachten. Daarnaast heet ik ook de formateurs van harte welkom: de heer Berend Potjer en Martijn Bolkestein. Leuk dat jullie er ook zijn. Of ben je in je eentje, Berend? Nou, dan heet ik Martijn geen welkom; het is wat het is. Welkom, Berend; fijn dat je er bent. Martijn Bolkestein is onderweg. Hij is dus gewoon te laat.

Er is een afmelding ontvangen van de heer Cetin van Forum voor Democratie. Ik heb begrepen dat hij vandaag jarig is. Wij feliciteren hem uiteraard van harte met zijn 35ste verjaardag. Wat een mooie leeftijd!

Op vrijdag 5 juni jongstleden heeft het raadslid mevrouw Persoon mij als voorzitter van de raad laten weten dat zij per direct afsplitst van de fractie van Voorschoten Lokaal en verdergaat als de Fractie Persoon. Dat betekent dat wij vanaf heden acht fracties in de gemeenteraad hebben. Het presidium is akkoord gegaan met de nieuwe indeling in de raadzaal en de spreektijdenregeling is hierop aangepast.

We feliciteren Patty Wijnen, want zij is de nieuwe fractievoorzitter van D66. Gefeliciteerd!

(Applaus)

Zoals aangegeven is dit een extra raadsvergadering op verzoek van de fractievoorzitters van de fracties die onderhandeld hebben over een nieuw coalitieakkoord. Er staan vanavond geen reguliere punten op de agenda; die staan op de agenda van de raadsvergadering van 9 juli aanstaande. Dan kunnen we er weer volle bak tegenaan.

De spreektijd voor vanavond is 11 minuten per fractie.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Afscheid wethouder Schokker

De **voorzitter**: Logischerwijs komt er met het benoemen van de nieuwe wethouders voor de collegeperiode 2026-2030 een einde aan het wethouderschap van Hubert Schokker. In deze vergadering neemt de raad afscheid van de wethouder. Ik ga Hubert toespreken.

Nou Hubert, daar staan we. Ik heb als echte Achterhoekse de afgelopen weken jouw naderende vertrek consequent genegeerd. Dat beviel mij heel erg goed, maar nu is het moment dan toch gekomen: je afscheid als wethouder van Voorschoten staat voor de deur. Je weet als bestuurder dat een dergelijk moment een keer gaat komen; daar hebben we het samen vaak over gehad. Je bent als wethouder tussentijds aangetreden. Het is altijd lastig om op een rijdende trein te springen en je weg te vinden in een team dat al op elkaar is ingewerkt en ingespeeld, maar daar was bij jou helemaal niets van te merken. Vanaf het eerste moment vond jij je weg in het team van het college, in de ambtelijke organisatie en ook bestuurlijk in de regio en hier in de gemeenteraad. Het wethouderschap was je uiteraard niet vreemd, want je was al wethouder geweest in Wassenaar. Laten we eerlijk zijn: je hebt Wassenaar gewoon overleefd. Als je dat kan, is Voorschoten gewoon een eitje en ook superleuk en gezellig. Ja, toch? Sorry, Leendert! Ik denk dat velen onvoldoende beseffen wat jij als bestuurder hebt opgepakt en voor elkaar hebt gekregen voor Voorschoten. Ik noem een aantal dingen. Je hebt een einde gemaakt aan de langlopende discussies over bijvoorbeeld de atletiekbaan. Dat heb jij gewoon samen met de atletiekvereniging gefixt. De plannen voor het zwembad en de sporthal liggen er. Ik noem de combibaan, waar we straks in de zomer kunnen skaten en in de winter kunnen schaatsen, met daaromheen een klimaatadaptief park. En er is voor het eerst in de geschiedenis van Voorschoten een sportaccommodatiebeleid; eindelijk houvast voor al die sportverenigingen die Voorschoten rijk is. Je bent ook gestart met Samen Gezond Voorschoten en de rotonde voor het gemeentehuis is aangepakt. Die is nog niet autovrij gemaakt, maar is wel een stuk veiliger. Ook de duurzaamheidstak kon rekenen op jouw onverdeelde aandacht. Aan de lopende band worden ondergrondse afvalcontainers geplaatst, waarbij zo veel mogelijk wordt ingezet op gescheiden afvalinzameling. Er is een realistisch rioleringsplan gekomen voor de gemeente; over achterstallig onderhoud gesproken! De Raadhuislaan en Adegeest worden nu aangepakt en de komende jaren volgen nog veel meer wijken. Wij weten, Hubert, dat rioleringsprojecten altijd vol onverwachte wendingen zitten die geen enkele bestuurder kan zien aankomen of voor kan zijn; dat is onmogelijk. Je hebt het ook op moeilijke momenten goed aangepakt en je hebt het gewoon ongelooflijk goed gedaan. Ik zou oprecht niet weten hoe het anders had gekund. Je inzet voor de jeugd kan ik hier ook niet onvermeld laten.

Wat nooit zichtbaar is of kan worden, is het samenspel tussen het bestuursorgaan burgemeester en de wethouder Jeugd. Beide functies zijn nodig om in individuele gevallen te kunnen handelen en het goede te kunnen doen. Je was onmisbaar voor mij in een aantal heel moeilijke situaties en ik kon altijd op je rekenen, ook als het ging over het noodzakelijk verbeteren van het jeugd- en jongerenwerk.

Maar de twee hoogtepunten heb ik nog niet genoemd, namelijk je winst in de poule van het college van B en W bij de voorronde van het NK knikkers dit jaar. De wethouder die over de knikkers ging, won het knikkerspel. En natuurlijk de absolute trofee gedurende jouw wethoudersperiode: de poulewinst van Voorschoten bij het NK tegelwippen in de poule Regio071 twee jaar geleden. Op het cadeautje voor de wethouder stond de tekst "Een dag niet gewipt, is een dag niet geleefd". Dit is niet mijn tekst; reken mij daar deze keer niet op af, want dit zijn niet mijn woorden; het is wat het is in het leven. Ik heb begrepen dat dit een unieke uitgave is. De wethouder heeft daar vol trots mee geposeerd op social media; daarom durf ik het hier te herhalen. We hebben Hubert allemaal gesmeekt of we er een eentje konden krijgen, maar die hebben we nooit gekregen. Dat is wel een minpunt; dat wil ik toch gezegd hebben.

Het ziet er aan de buitenkant allemaal zo makkelijk uit. Dit waren een aantal voorbeelden die ik hier zomaar even noem. Ik ben bij lange na niet volledig geweest, maar je moet een dijk van een bestuurder zijn om dit in drie jaartjes wethouderschap voor elkaar te krijgen. Eind april kreeg je er nog even gratis en voor niets een extra bak met werk bij. Hoewel je je naderende vertrek zag aankomen, ging je daar gewoon voor. Dat hebben we gezien bij het dossier van de aankoop van de Zilverfabriek, waarin je samen met collega-wethouder Varekamp een toptandem vormde, waarbij je het gehele financiële deel voor je rekening nam. Tot aan het laatste moment heb je absoluut je verantwoordelijkheid genomen, want gisteravond zat je nog bij de themabijeenkomst Jeugd voor de gemeenteraad. Blijven staan en verantwoordelijkheid nemen, ook als dat moeilijk is, toont de echte bestuurder. Het feit, Hubert, dat jij niet woonachtig bent in Voorschoten, deed er helemaal niet toe, want je was er altijd. Dat hoor ik ook volledig terug uit de samenleving. Volgens mij is dat waar het om gaat.

Ik ga je bovenal missen om onze fijne samenwerking, mooie gesprekken en onze foute humor, want ik heb misschien wel de naam van de foute humor, maar ik kan u echt verzekeren dat ik de afgelopen periode niet de ergste van het groepje was. Hubert, ik ga echt de vele momenten missen waarop ik bij je binnenstapte en met je kon praten over alles, op elk moment van de dag. Vaak heb ik de openingsvraag aan jou gesteld, "Wat gebeurde er eigenlijk?", waarna we een mooi reflectief gesprek hadden. Er zijn slechts enkelen in mijn werkomgeving met wie ik durf te spreken over echte privé zaken. Daar ben jij er één van. Dank je wel daarvoor. Je hebt mij er op bepaalde momenten op het werk doorheen getrokken in deze laatste maanden als het privé bij mij even niet helemaal top liep. Logischerwijs moest ik wel door, want mijn baantje draait nou eenmaal 24/7 door. Eén ding weet ik zeker, Hubert: we houden heel wat taart, koekjes, croissantjes en broodjes over tijdens de collegevergaderingen. Jij moet wel een lintworm hebben om dat te kunnen eten en er dan toch zó uit te blijven zien. U weet dat ik geen lintworm heb.

Hubert, ik wil je ongelofelijk bedanken voor alles wat je voor Voorschoten hebt gedaan. We gaan je echt missen; ik ga je missen. Maar wij gaan contact houden. Ik kan je dus nog vaak genoeg een knuffel geven. Daar ben ik heel blij om. Als dank voor alles wil ik je het echte Voorschotense cadeau overhandigen. Een hogere eer dat wat ik je nu ga geven, is er niet. Ik hoop dat dit een heel mooi plekje bij jou thuis krijgt. Dank je wel voor alles!

(Applaus)

(Wethouder Schokker ontvangt van de burgemeester het afscheidsgeschenk.)

Wethouder **Schokker**: Voorzitter en beste leden van de gemeenteraad van Voorschoten. Hartelijk dank voor je hele vriendelijke woorden. De samenwerking met jou en met het college - eigenlijk zijn we hier aanwezig met het hele college zoals ik dat heb gekend: Paul de Bruijn, Hans van der Elst en Pieter Varekamp zijn aanwezig - is voor mij een waar genoegen geweest. Wat vormden wij een mooi team! Wij hebben veel met elkaar gelachen, maar bovenal hebben we volgens mij ook veel voor elkaar gekregen. Daar kijk ik met grote dankbaarheid op terug. Het behalen van concrete resultaten voor inwoners is een van de belangrijkste redenen waarom ik inmiddels zo'n twaalf jaar geleden actief ben geworden in de lokale politiek: eerst bijna negen jaar in Wassenaar als commissielid, raadslid en wethouder en daarna als wethouder in Voorschoten. Het was een grote eer om deze functie in Voorschoten te mogen vervullen. Voorschoten is een prachtige en hechte gemeenschap. Ik heb hier talloze wandelingen gemaakt, vele kilometers gefietst en vooral veel inwoners ontmoet. In gesprekken, bijeenkomsten, op straat en bij verenigingen heb ik steeds weer gemerkt hoeveel betrokkenheid er is bij ons dorp. Dat is iets bijzonders.

Dan een enkel woord over het vuur waarmee ik dit werk heb gedaan. Ik beschouw mezelf echt als christendemocraat, zij het misschien een enigszins eigenzinnige. Wat mij altijd heeft aangesproken in de politiek, is het idee dat bestuur in de kern draait om dienstbaarheid en verantwoordelijkheid. Een van mijn inspiratiebronnen is John F. Kennedy. Wat mij in hem enthousiasmeert, is dat vrijheid, waarheid en democratie nooit vanzelfsprekend zijn. Hij waarschuwde voor zelfgenoegzaamheid binnen instituties en benadrukte dat bestuurders zich voortdurend rekenschap moeten geven van hun handelen. Dat wantrouwen tegen gemakzucht en vanzelfsprekendheden vind ik cruciaal. Een overheid is op haar best wanneer ze zichzelf kritisch blijft bevragen en in dienst blijft staan van de samenleving, maar ook idealistisch durft te blijven, met altijd zicht op de werkelijkheid. Die gedachte herken ik ook in een Bijbeltekst die mij dierbaar is. In het Oude Testament, volgens mij in 2 Samuel 23, staan de laatste woorden van koning David: "Wie rechtvaardig heerst over de mensen, heerst in ontzag voor God. Hij is als het licht van de morgen, als de opgaande zon aan een wolkeloze hemel, als de glans na de regen die het groen uit de aarde doet opschieten." Voor mij gaat deze tekst bij uitstek over verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid en het besef dat het bestuur ten dienste staat van anderen, maar ook over al het moois dat daardoor wortel kan schieten.

Terug naar Voorschoten. De burgemeester heeft al een heleboel gezegd, maar ik ga het toch even herhalen. Er zijn in de afgelopen jaren op veel van mijn terreinen stappen gezet. Op het gebied van sport zijn een sportaccommodatiebeleid en een Sportvisie vastgesteld. De atletiekbaan ligt er inmiddels. De skeelerbaan volgt dit najaar. Ook is vergaand besloten tot de realisatie van een zwembad en een sporthal bij Het Wedde. In het sociaal domein ligt er een stevig beleidsplan, is Voorschoten voor Elkaar toekomstbestendig ondergebracht bij Participe en ontwikkelt Samen Gezond Voorschoten zich goed. Op het gebied van duurzaamheid worden stappen gezet richting

een regionaal warmtebedrijf. Ook in onze leefomgeving, in de openbare ruimte, zijn zichtbare verbeteringen gerealiseerd. De herinrichting van Adegeest, niet zonder uitdagingen, is in uitvoering. Er kwam een nieuwe rotonde en er kwamen nieuwe speeltuinen en een voedselbos. De begraafplaats ontwikkelt zich tot gedenkpark/landgoed en de Kruispuntkerk, overgenomen van oud-collega Paul de Bruijn, krijgt een nieuwe culturele bestemming. Daarnaast is als allerlaatste met de keuze voor de Zilverfabriek een belangrijke stap gezet in de gemeentelijke huisvesting.

Kortom: er is ontzettend hard gewerkt aan zichtbare en minder zichtbare verbeteringen in Voorschoten. Maar laat één ding duidelijk zijn: bestuurders bereiden de besluiten voor, maar de uitvoering ligt bij de ambtelijke organisatie. De afgelopen jaren heb ik een enorm positieve ontwikkeling gezien, eerst na de vorming van de Werkorganisatie Duivenvoorde, de WODV, en vervolgens bij de ontwikkeling van onze eigen organisatie. Het werk als wethouder is niet altijd eenvoudig. Soms verschillen inzichten en soms zijn er moeilijke keuzes, maar wat mij steeds is opgevallen, zijn de loyaliteit, de betrokkenheid en de professionaliteit van de mensen die voor onze gemeente werken. Daar mogen we met elkaar trots op zijn. Ik wil daarom alle ambtenaren met wie ik heb mogen samenwerken van harte bedanken. Zonder hun inzet zouden al deze plannen nooit werkelijkheid zijn geworden.

Ik ga richting afronding. Wat mij misschien nog het meest bijblijft, zijn niet de besluiten of de dossiers, maar de mensen met wie ik heb samengewerkt. Daar zit voor mij de kern van dit werk. Voorschoten zal altijd een bijzondere plaats in mijn hart houden. Ik dank u allen voor uw vertrouwen en ik wens u het allerbeste. Het ga u goed!

(Applaus)

3. Bespreking coalitieakkoord

De **voorzitter**: De fracties van PRO, de VVD en D66 hebben een coalitieakkoord opgesteld voor de raadsperiode die voor ons ligt. Dat ligt nu ter bespreking voor in de vergadering van uw raad. Ik geef het woord achtereenvolgens aan de fractievoorzitters van PRO, de VVD en D66 en daarna uiteraard aan de overige fractievoorzitters, indien zij daar behoefte aan hebben.

De heer **Deuzeman** (PRO): Voorzitter. Laat ik allereerst zeggen dat ik met de heer Reidsma en mevrouw Wijnen heb afgesproken dat wij niet alle drie hetzelfde verhaal gaan houden, want dat is voor ons nogal vervelend maar al helemaal voor de toehoorders. We zullen voor een deel dus gezamenlijk spreken - ik zal deels namens hen het woord voeren - en zij straks deels namens mij.

Ik realiseerde mij vanmiddag - daar had ik nog niet eens over nagedacht - dat het vandaag precies drie maanden geleden is dat wij met alle lijsttrekkers en de meeste nieuwe raadsleden in de Kruispuntkerk stonden. Het was laat die avond. Het was een spannende avond geweest. We stonden allemaal de uitslag te verwerken. Persoonlijk waren wij en was ik natuurlijk blij dat GroenLinks-PvdA, nu PRO, het goed gedaan had, maar het was eigenlijk ook al direct duidelijk dat de coalitievorming een puzzel ging worden. Er was één getalsmatig logische combinatie, die al heel snel "paars" werd genoemd, maar politiek voelde die niet heel logisch. Op persoonlijk vlak zou dat prima gaan, maar we zaten een beetje met de vraag wat de inhoudelijke lijn van zo'n coalitie zou worden. In de weken daarna zijn we onder leiding van de verkenner, de heer Potjer, vanavond gelukkig hier aanwezig, gaan zoeken naar de beste aanpak. De algemene conclusie bleek eigenlijk al snel dat "paars" maar eens moest gaan kijken of het wat zou worden. Daar zijn we mee akkoord gegaan. We hebben gezegd dat we geen blockers zien, maar dat we wel moesten gaan kijken hoe we dit zouden gaan doen. Ik heb in dat duidingsdebat gezegd dat we daar heel veel koppen koffie voor nodig zouden hebben. Ik drink sowieso al te veel koffie, maar er zijn er inderdaad heel veel bij gekomen. In de afgelopen maanden hebben we dus precies dát gedaan, met ondersteuning van de formateurs, de heer Potjer en de heer Bolkestein, die vanavond ook aanwezig is. Dat hebben we natuurlijk niet alleen op basis van de programma's gedaan. Die konden we vergelijken, maar met hulp van de formateurs hebben we ook veel extra input opgehaald. Dat hebben we gedaan bij de andere fracties, ook bij de ambtenaren en natuurlijk bij de inwoners. We hebben heel veel mails en brieven gekregen die we ook hebben gedeeld met deze raad. We hebben natuurlijk gesproken met de achterbannen van de partijen en mensen die ons op straat aanspraken. We hebben een inwonersbijeenkomst georganiseerd, die werd voorgezeten door de heer Potjer. Ik wil hier allereerst namens de fracties van PRO, de VVD en D66 onze waardering uitspreken voor iedereen die daaraan bijgedragen heeft en die heeft laten zien dat ze hart hebben voor het dorp en

betrokkenheid hebben getoond. We hebben geprobeerd om dat als onderhandelende fracties overal mee te wegen. Het was veel input, maar we hebben geprobeerd daar zo veel mogelijk uit te halen.

Vanavond ligt het resultaat er. Het is een beetje anders dan wat we vier jaar geleden deden. Vier jaar geleden lag er een raadsbesluit waarmee het coalitieakkoord vastgesteld werd. Dat hebben we nu bewust niet gedaan, overigens in overleg met de griffie. Wat hier nu ligt, is wat ons betreft immers geen opsomming van alles wat de raad de komende vier jaar moet vinden. Het is ook iets wat wij onderling besproken hebben. We vinden het een beetje raar om dan van andere fracties te vragen om zich daar wel of niet bij aan te sluiten. Maar het is ook geen gedetailleerd programma van wat we de komende vier jaar allemaal gaan doen. Dat gaat er wel komen; dat is het collegeprogramma en dat gaat opgesteld worden door het college, in samenwerking met de ambtenaren. Dat is waar de verantwoordelijkheid uiteindelijk gaat liggen voor de uitvoering. Het college is ook niet alleen verantwoording schuldig aan de coalitie, maar natuurlijk aan de hele raad. We denken dat we daar uiteindelijk de besluiten gaan nemen.

De vraag is dan natuurlijk wat het coalitieakkoord eigenlijk wél is. Het is wat ons betreft voornamelijk een serie afspraken tussen de fracties van de VVD, D66 en PRO over de gewenste koers in deze gemeente en in deze raad. Het proces om daar te komen was best moeizaam. De verkiezingen waren verlopen tegen de achtergrond van een best wel sterk gepolariseerd landelijk debat. We hebben dus veel gesproken, in allerlei verschillende samenstellingen. We hebben met hele fracties gesproken, maar wanneer het echt moeilijk werd, hebben we ook in kleiner comité gesproken om door de pijnpunten heen te komen. We hebben de wethouderskandidaten betrokken. Bij al deze punten hebben de formateurs er steeds op kundige en aangename maar ook op stevige wijze op aangedrongen dat wij open moesten zijn om te luisteren naar elkaar, niet om te proberen elkaar te overtuigen: het is geen verkiezingsdebat meer; het komt nu aan op zoeken naar waar het gemeenschappelijke zit. Dat heeft de afgelopen tijd wel degelijk geleid tot een groeiend onderling vertrouwen en een groeiende helderheid van de politieke lijn waar we heen willen. Ik denk dat deze fracties elkaar gevonden hebben op een gevoel van urgentie. Er zijn in de voorgaande periode heel veel zaken en investeringen voorbereid die eigenlijk alle partijen in deze raad, zeker ook de drie partijen die nu een coalitie willen vormen, belangrijk vinden. We hoorden al een hele lijst van wethouder Schokker: Kruispuntkerk, scholenbouw, sporthal, het gemeentehuis, waar nu een besluit over genomen is, woningbouwprojecten, het warmtebedrijf en - wat gaan we daarmee doen? - bedrijventerreinen. Dat zijn allemaal zaken waarvoor het vorige college, waar de VVD natuurlijk in vertegenwoordigd was, vaak al steun kreeg van destijds GroenLinks, D66 en de Partij van de Arbeid. We vinden het belangrijk om ook op te merken dat dit nieuwe coalitieakkoord dus geen afrekening is met de vorige periode. Het is wat ons betreft misschien een aanscherping van de vorige periode. We willen niet bang zijn, maar kiezen en doorpakken.

Op andere punten hebben we geprobeerd om knopen concreet door te hakken. Ook hier was er een gevoel van urgentie. Er was duidelijkheid nodig. Er was een maatschappelijke vraag en we wilden het nieuwe college direct een richting meegeven. De belangrijkste punten daarin zijn natuurlijk voor alle partijen anders. Voor ons is het heel fijn dat we nu eindelijk een afspraak hebben kunnen maken over de 30 km/u, investeringen in het sociaal domein, waaronder de Sleutelpas en het armoedebeleid, het afvalbeleid en steviger beschermen van het groen. Tot slot: wat voor ons echt urgent was - voor alle partijen en volgens mij voor de hele raad - was dat we het draagvlak moeten vergroten. Dat is een worsteling geweest, hier en in alle andere gemeenten. Dat heeft niet gelegen aan de inzet of aan dat men het niet zou willen proberen, maar we moeten inzien dat we het lek nog niet altijd boven krijgen en we moeten proberen om inwoners meer mee te krijgen. Daarbij hebben we de wijsheid absoluut niet in pacht, maar we willen wel proberen om er vroeger bij te zijn en om het integraler op te pakken en eerder bij inwoners aan te komen. Dat is natuurlijk vooral het proces, maar het is wel heel belangrijk, want dat is precies waar het vaak misgaat. We willen voorkomen dat we weer regelmatig moeten constateren dat het allemaal geen schoonheidsprijs verdient maar dat het nu eenmaal zo gegaan is. Maar we realiseren ons ook terdege dat dit met vallen en opstaan zal gaan.

De afgelopen maanden heeft deze gedeelde urgentie gaandeweg een beetje ruimte gemaakt voor een gevoel van een gedeelde missie. Daarbij zullen we de hele raad nodig hebben, maar we hebben wel het onderlinge vertrouwen gekregen dat deze drie partijen daarin een dynamo kunnen zijn. Het doet me goed om te kunnen zeggen dat de twijfel die we op de uitslagenavond drie maanden geleden toch wel voelden, omgezet is in vertrouwen toen we duidelijk de handen van

D66 en de VVD konden schudden. Wij hopen dat we niet alleen onderling in die geest kunnen samenwerken, maar ook met de raad en het nieuwe college.

Ik wil nu op deze plaats namens de formerende partijen onze dank uitspreken aan de formateurs die ons daarbij hebben begeleid. Ik heb daar bloemen voor meegebracht. Ik wil de heren Potjer en Bolkestein vragen om even naar voren te komen.

(De heren Potjer en Bolkestein ontvangen bloemen van de heer Deuzeman.)

(Applaus)

Mij rest om namens de fractie van PRO Rachél van Hellemondts voor te dragen als kandidaat-wethouder. Mevrouw Van Hellemondts heeft niet alleen een achtergrond in sport en een brede ervaring als jurist, maar heeft ook hands-on ervaring in jeugdzorg en zorg. Ze heeft zich de afgelopen jaren een buitengewoon bekwaam commissielid getoond. Het was ook geen wonder dat ze met voorkeursstemmen haar raadszetel voor PRO gekregen heeft. We denken dat haar brede capaciteiten en juridische kennis zeer waardevol zullen zijn in het college, met name in de portefeuille Sociaal Domein, Ruimtelijke Ordening, Groen en Sport, waarvoor we haar voordragen.

De heer **Reidsma** (VVD): Voorzitter. Zoals de heer Deuzeman al aangaf blij te zijn met het bereikte akkoord, is ook de VVD heel tevreden met dit coalitieakkoord. We hebben het volste vertrouwen dat dit de komende jaren kan worden uitgerold. De VVD is met name blij dat de projecten die in de vorige raadsperiode door deze raad zijn aangenomen, verder worden opgepakt en uitgewerkt. Hiervoor willen wij ook het aftredende college - volgens mij zijn ze er allemaal - bedanken voor de inzet voor Voorschoten en de resultaten die in de afgelopen periode zijn behaald. Toch wil ik nog heel even een speciaal woord van dank voor wethouder Schokker uitspreken, die zich tot het uiterste einde van zijn wethouderschap - ook gisteravond nog, hoorde ik van de burgemeester - volledig heeft ingezet voor ons dorp, met een aantal zware en heel lastige dossiers op zijn bord. Ook de wijze waarop hij de laatste maanden de extra taken op zich heeft genomen en uitgevoerd, verdient groot respect van deze raad.

Dit coalitieakkoord straalt ambitie uit. De drie partijen willen de komende periode leveren. Woningbouwprojecten die op de plank liggen, gaan worden uitgevoerd. Ik denk hierbij aan Segaar-Arsenaal, Jan Evertsenlaan, Jan Wagtendonk en natuurlijk Starrenburg III, maar we gaan ook aan de slag met de voorbereiding van nieuwe bouwprojecten, zodat er in een volgende periode weer voldoende op de plank ligt om uitgevoerd te worden. Op het gebied van veiligheid worden verdere maatregelen genomen, niet alleen mogelijk cameratoezicht op langdurig onveilige plekken, maar ook op het gebied van ondermijning en cybersecurity; wij hebben niet voor niets de cyberburgemeester van de regio in ons midden. Verkeersveiligheid wordt verbeterd door het invoeren van 30 km/u binnen de bebouwde kom. Ook op het gebied van economie staan er goede plannen in het coalitieakkoord. De verdere ontwikkeling van de bedrijventerreinen en de regionale samenwerking, onder andere in de ROM-B, bieden mooie mogelijkheden om de economie in Voorschoten te versterken. Op het punt van de financiën kom ik straks nog even terug.

De VVD is ook content met de thema's die onze wethouder Varekamp, die mag blijven, in zijn portefeuille krijgt.

De **voorzitter**: Daar gaat de raad over.

De heer **Reidsma** (VVD): Daar heeft u gelijk in, burgemeester. Als het aan ons ligt, mag hij blijven. Excuses daarvoor. Met de posten Financiën, Inkoop, Gemeentelijk Vastgoed en Grondzaken heeft onze wethouder belangrijke dossiers onder zich, maar ook de portefeuille Afval is belangrijk, omdat Voorschoten qua scheiding van gft en papier en karton achterblijft in de regio. De belasting op het verbranden van afval gaat de komende jaren explosief omhoog. Als die scheiding niet verbetert, zullen de kosten voor de gemeente dus sterk stijgen en zullen inwoners dit merken in hun aanslag gemeentelijke belastingen. Dat is juist wat deze coalitie absoluut wil voorkomen. Er zal dus een grote voorlichtingscampagne worden gestart om afvalscheiding verder te stimuleren.

In de komende periode zal er veel moeten worden geïnvesteerd en zal de schuldenlast van Voorschoten oplopen. De VVD heeft het vertrouwen dat we dit aankunnen, maar er zal scherp moeten worden gestuurd op de financiën. Dit kan inhouden dat er in de tijd geschoven moet

worden met de uitvoering van projecten, waarbij de prioriteiten die er zijn niet uit het oog verloren mogen worden. Dat zal niet eenvoudig zijn en zal zowel van college als raad soms lastige besluiten vragen. Een andere belangrijke taak voor onze wethouder is de portefeuille Inwonersparticipatie en Wijkregie. Hiermee heeft deze wethouder de rol om voor ieder project dat wordt opgezet erop toe te zien dat de participatie op de juiste wijze is geborgd.

Er ligt een uitdagende tijd voor ons. De VVD wil met dit coalitieakkoord en dit nieuwe college aan de slag om ons mooie Voorschoten de komende periode mooier, socialer en veiliger te maken. We zien uit naar een goede samenwerking binnen deze coalitie en met deze raad.

De heer **Van Horck** (CDA): Laat ik collega Reidsma feliciteren met het akkoord. Afgelopen zaterdag stond een interview in het Leidsch Dagblad met alle coalitiepartijen. Daarin werd de vraag voorgelegd of dit een duur college wordt. U gaf als VVD-fractievoorzitter het antwoord: "Dat klopt." Tegelijkertijd staat in het akkoord dat de ozb niet verder zou mogen stijgen. De PRO-collega heeft zojuist gezegd dat nog niet alles is uitgewerkt. Hoe moet ik dit akkoord nu zien? Aan de ene kant staat er dus heel strak in dat de kosten niet verder gaan stijgen, maar tegelijkertijd is er dus onzekerheid over hoe het gaat met de uitvoering. Dat geldt dus ook voor de kosten. Hoe gaat de VVD er nou op letten dat de kosten in de hand worden gehouden?

De heer **Reidsma** (VVD): De titel van het coalitieakkoord is "Samen keuzes maken". Wij gaan daar dus scherp op letten. Dat is ook een taak van het college. Dit wordt een grote uitdaging voor het nieuwe college, maar als het nodig is, zullen wij samen keuzes moeten maken. Dat doen wij samen met u als raad. Wij gaan dan voorstellen maken voor hoe we dit kunnen doen. Vooralsnog, met de huidige financiële uitzichten, zien wij dat eigenlijk alles zo goed als zeker uitgevoerd kan worden.

De heer **Van Horck** (CDA): Uiteraard is politiek keuzes maken, maar beschouwt u het niet als een gemiste kans dat die keuzes niet gemaakt zijn in dit akkoord maar vooruit worden geschoven?

De heer **Reidsma** (VVD): Nee, dit hebben wij bewust gedaan, want wij hebben het uitwerken van deze zaken bewust aan het college opgedragen. Er komt straks een collegeakkoord. Daarmee gaat het nieuwe college vanaf morgen volop aan de slag. Daar komen die keuzes in, want die keuzes worden dan voorgelegd, eerst aan de coalitie en later aan u als raad.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie.

De heer **Van Horck** (CDA): Ik probeer het nog één keer. Beschouwt u het dan niet als een gemiste kans dat u iets meer keuzes had kunnen maken in dit akkoord? Want een coalitieakkoord is ook een politieke afspraak over hoe je uiteindelijk de toekomst in wil vullen. Nu zegt u: dat wil ik aan het college laten; daar wordt dat uitgewerkt. Maar had dat ook niet hier een plek kunnen krijgen?

De **voorzitter**: Meneer Reidsma, volgens mij had u die vraag al beantwoord.

De heer **Reidsma** (VVD): Ja, volgens mij had ik het antwoord al gegeven: wij vliegen het op deze manier aan en wij hebben er vertrouwen in dat dat goedkomt.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Het is toch een bijzonder moment om hier vanavond te staan als nieuwe fractievoorzitter van D66 en om gelijk al dit coalitieakkoord te mogen presenteren, samen met de collega's van PRO en de VVD. Het akkoord geeft richting aan de komende jaren, maar zegt vooral ook iets over hoe wij als dorp met elkaar willen samenleven en samenwerken.

Even een terugblik: vanaf 18 maart mocht ik namens D66 samen met Esther en de overige leden van onze fractie de onderhandelingen voeren. Het was een intensief maar ook een heel bijzonder proces. We hebben de discussie met elkaar gevoerd, maar hebben vooral goed naar elkaar geluisterd. Wat voor D66 daarin belangrijk is, is dat we met elkaar hebben gewerkt aan iets wat misschien minder zichtbaar is op papier maar minstens zo belangrijk is, namelijk het fundament dat "samenwerken" heet, een belangrijke basis voor de komende vier jaar. Voor mij persoonlijk zit de kracht van het coalitieakkoord in de aandacht die we hebben voor inwoners, want achter elk beleidsterrein zitten inwoners van Voorschoten met hun eigen verhalen, zorgen en ambities. Juist dat besef moet steeds leidend zijn in de keuzes die we gaan maken. Tijdens de onderhandelingen hebben we dan ook veel gesproken over het sociaal domein. We zien allemaal dat niet iedereen dezelfde kansen heeft, dat er verschillen zijn tussen wijken, tussen situaties van inwoners en

tussen wat zij nodig hebben om mee te kunnen doen. Dat vraagt iets van ons als raad en van het college: niet alleen beleid maken, maar ook echt begrijpen wat er speelt. Daarom vind ik de keuze die wij in dit coalitieakkoord maken voor een integrale en wijkgerichte aanpak zo belangrijk: niet werken vanuit losse kolommen maar juist verbinden van zorg, werk, inkomen, leefomgeving en voor het dichtbij organiseren in de wijk, samen met de inwoners en maatschappelijke partners, want daar in de wijk zien we wat er echt speelt. Daar worden vraagstukken zichtbaar, maar daar liggen ook de oplossingen. Een belangrijk punt voor D66 is waar we het verschil kunnen maken: niet alleen plannen schrijven, maar zorgen dat de inwoners het ook daadwerkelijk gaan merken, dat we de stap zetten van afspraken op papier naar de uitvoering in de praktijk. Tegelijkertijd moeten we eerlijk zijn: we kunnen niet alles tegelijk. Soms gaat het ook niet om méér of iets nieuws, maar vooral om het behoud van wat we nu hebben. De komende jaren zullen vragen om duidelijke keuzes over waar we soms kunnen versnellen of waar we misschien een pas op de plaats moeten maken. In die keuzes wegen we verschillende belangen tegen elkaar af, waarbij het soms ook schuurt. Dat is niet altijd makkelijk, maar dat hoort bij besturen. Juist daarin is het belangrijk dat we het samen doen. Dit coalitieakkoord is wat ons betreft geen eindpunt maar een startpunt. De ruimte voor debat, voor ideeën en voor inbreng van andere partijen is er en blijft er. Die hebben we ook nodig, want goede besluiten maken we niet alleen; die maken we als raad gezamenlijk, met respect voor elkaars rol, met oog voor verschillende perspectieven en met het gezamenlijke doel om het beste voor Voorschoten te doen. Om dit alles voor elkaar te krijgen, dragen we straks bij een ander agendapunt vanuit D66 een hele enthousiaste, sportieve, betrokken en deskundige wethouder voor, Esther Mieremet. Ze zal zich straks zelf nog even voorstellen, voor zover jullie haar nog niet kennen.

Ik maak gelijk van de gelegenheid gebruik om kort in te zoomen op de hoofdportefeuilles die zij gaat doen: Onderwijs, Economie, Energie en Cultuur. Onderwijs geeft kinderen de kans om hun talenten te ontwikkelen en om mee te doen in de samenleving. Daarom is het zo belangrijk dat we daar als gemeente samen met scholen in blijven optrekken, niet alleen door toekomstbestendige schoolgebouwen neer te zetten, maar ook door samen te werken met ouders, zorg en welzijn. Economie gaat over meer dan alleen groei; zij gaat over een levendig en aantrekkelijk dorp met ruimte voor ondernemers, werkgelegenheid en een sterk en toekomstbestendig centrum, over regionale samenwerking met de Leidse regio en daarbuiten. Energie vraagt om verantwoordelijkheid voor de toekomst. We staan immers voor grote uitdagingen, zoals de netcongestie en de energietransitie. Dat vraagt ook om realistische keuzes, waarbij we duurzaamheid combineren met betaalbaarheid en draagvlak bij inwoners. Cultuur is het bindmiddel van het dorp: cultuur brengt inwoners samen, zorgt voor ontmoeting en draagt bij aan een gevoel van verbondenheid en trots door het organiseren van evenementen en natuurlijk de opening van het cultureel centrum in de Kruispuntkerk. Als coalitie hebben we onze ambities uitgesproken, maar uiteindelijk gaat het erom wat daarvan zichtbaar wordt in de praktijk. Daar ligt de opgave voor de komende jaren. De kracht van dit akkoord wordt niet bepaald door de plannen die erin staan, maar door het verschil dat we samen de komende vier jaar gaan maken, door de keuzes die we als raad samen gaan maken voor een beter Voorschoten.

(Applaus)

De **voorzitter**: Er mag geen applaus of teken van goed- of afkeuring vanaf de tribune komen. Hoe leuk en gezellig dat ook is, dat zijn de regels in de raadzaal.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. We hebben net drie fractievoorzitters gehoord die samen met hun fracties dit akkoord hebben geschreven en onderhandeld. Natuurlijk zijn zij positief, maar voor een partij die niet meegeschreven heeft, is de SP best wel positief over dit coalitieakkoord. Er staat best veel in waarin wij ons herkennen. Het hoofdstuk over jeugdhulp, ondersteuning en bestaanszekerheid vinden wij geweldig. Het hoofdstuk over de leefomgeving klinkt ons als muziek in de oren, net als het hoofdstuk over onderwijs. Zijn er dan geen dingen die wij beter zouden hebben gedaan? Ja, natuurlijk wel; het zou gek zijn als ik dat niet zou vinden. Dat is ook zo, maar daar zal ik straks op terugkomen.

Laat ik eerst een aantal onderwerpen eruit pakken die de fractie van de SP zeker zijn bevallen. Ik begin met de paragraaf over het armoede- en minimabeleid in het hoofdstuk over jeugdhulp, ondersteuning en bestaanszekerheid. De afgelopen jaren heeft de fractie van de SP samen met de toenmalige fracties van GroenLinks, de PvdA en ook D66 erg veel aandacht besteed aan een beter beleid op het gebied van armoede en minima. Wat hier staat, klinkt heel goed. Wij herkennen daar

heel veel in. Wij hopen dat het lukt om dit voor elkaar te krijgen. We zijn ook hartstikke blij dat het punt van de Sleutelpas, dat wij zelf ook in ons verkiezingsprogramma hadden staan, in het coalitieakkoord terecht is gekomen; daar hadden we natuurlijk ook een beetje op gerekend.

Wat wij de coalitie en het nieuwe college wel willen meegeven, is dat wij het heel fijn zouden vinden als jullie werk gaan maken van een armoede- en minimabeleid waarbij er wat minder wordt gevraagd van de mensen die het betreft. Dat gaat vooral over steeds opnieuw moeten bewijzen dat je ervoor in aanmerking komt, steeds opnieuw met je hele financiële hebben en houden op de balie moeten om te laten zien dat je echt arm genoeg bent om van deze regeling gebruik te maken. Dat is iets wat mensen als enorm denigrerend en enorm stigmatiserend ervaren. We hebben dit niet teruggevonden in het coalitieakkoord, maar het is ook een wat kleiner puntje, dat meer te maken heeft met een visie en een houding. Die visie en die houding zien we wél terug in het akkoord. Wij hopen dus dat jullie er werk van gaan maken dat ook dit werkelijkheid gaat worden in Voorschoten. Wij zouden dat zéér waarderen en de mensen waar het om gaat nog veel meer.

Ik pak er een paar onderwerpen uit, zoals bestuur en ondersteuning. Zoals waarschijnlijk elke fractie in deze raadzaal waarderen wij het dat in het coalitieakkoord klip-en-klaar is uitgesproken dat een zelfstandig Voorschoten gewoon het enige is waar we van uitgaan. Niets anders, en zo moet het ook. Er worden een aantal voorstellen gedaan die mijn fractie best sympathiek in de oren klinken om ervoor te zorgen dat het bestuur wat dichterbij de mensen in de wijken komt te staan, zoals het idee van de wijkwethouder; we moeten nog even zien hoe dat gaat uitpakken. Ik noem ook het idee over de manier waarop participatie beter kan. The proof of the pudding is daarbij echt in the eating, want de plannen waren niet verkeerd, maar de uitvoering is veel mensen de afgelopen jaren niet helemaal goed bevallen. Vooral het punt dat er laagdrempelig informatie moet worden verstrekt in de wijken voordat een ontwikkeling gaat plaatsvinden, waarderen wij echt heel erg. Als je dit goed doet, kan dat een hoop gedoe voorkomen.

We missen alleen ons paradepaardje op het punt van betrokkenheid van burgers bij de lokale politiek, namelijk het gemeentelijk referendum, terwijl twee van de drie onderhandelende partijen in de campagne toch hebben uitgesproken dat zij daar voorstander van waren. Die hadden we dus eigenlijk graag teruggezien. Een gemiste kans, zouden we zeggen.

In de vorige raadsvergadering ben ik 50 geworden; ik kan de kleine cijfertjes niet meer goed lezen.

De **voorzitter**: U heeft nog zes minuten; ik houd u scherp.

De heer **Maassen** (SP): Dan is het tijd om over te gaan naar het onderwerp dat ik even vooruit had geschoven. Dat onderwerp schuif ik niet vaak vooruit. Mensen dachten vast: dat zal nog wel komen. Ja, het komt nog: wonen. Dat is niet voor niks hoofdstuk 1 in het coalitieakkoord. Ik vind het vervelend om te zeggen, maar dit is het hoofdstuk dat onze fractie een beetje tegenviel. In dit hoofdstuk staan eigenlijk wat algemeenheden bij elkaar en niet zo heel veel scherpe keuzes. Ja, één scherpe keuze en daar hebben we wel iets over te vinden, want in de verkiezingscampagne hebben zowel meneer Deuzeman als meneer Reidsma in diverse debatten gezegd: wij komen op voor de middengroepen en wij gaan extra middenwoningen bouwen. En wat staat er uiteindelijk in het coalitieakkoord? 35% sociale huur, wat meer is dan nodig is, 35% vrije sector, wat meer is dan toegestaan, en dus niet 40% maar 30% middenhuur. Dat is dus minder dan wat het Rijk van ons vraagt en dan wat de provincie van ons eist. Dat is heel vreemd voor twee partijen die hebben gezegd dat zij juist voor die middenwoningen willen opkomen. Ik ga u alvast vertellen, beste onderhandelaars - ik weet dat niet iedereen in mijn vakgebied zit en dat niet iedereen het misschien zo scherp heeft - dat de Eerste Kamer over een week de Wet regie volkshuisvesting bespreekt. Daarin wordt vastgelegd dat een gemeente moet uitgaan van de percentages 30% sociaal, 40% midden, inclusief betaalbare koop, en 30% vrije sector. Dat is iets anders dan wat u heeft opgeschreven. Als het goed is, gaat deze wet in op 1 juli, dus over twee weken. Ik ga er dus van uit dat u niet gaat uitvoeren wat u hier heeft opgeschreven. Daar wil ik graag een reactie op hebben van de verschillende coalitiefracties: hoe gaan zij hiermee om?

Twee weken geleden hadden we hier in deze raadzaal een debat over de Zilverfabriek. Zijdelings daaraan verbonden was er een motie van mijn hand over hoe om te gaan met woningbouw op gemeentelijke grond: als je toch op gemeentelijke grond gaat bouwen, moet je dan niet wat extra's doen aan betaalbare woningen, sociale huur, middenhuur en betaalbare koop? Die motie heeft geen meerderheid gehaald, onder andere omdat de formerende partijen er niet voor hebben

gestemd. Dat vond ik op dat moment erg vreemd. Ik nam een beetje aan dat er dan wel iets in het coalitieakkoord over zou staan, maar tot mijn stomme verbazing staat er in het coalitieakkoord helemaal niets over extra inzet op betaalbaarheid bij het bouwen op gemeentelijke grond. Er staat wel dat er actief grondbeleid moet worden gevoerd - dat kan mijn partij wel steunen; heel goed zelfs - maar wat heb je aan actief grondbeleid als je op die gemeentegrond niet extra betaalbaar gaat bouwen? Dan is het alleen maar een melkkoe; dan heb je er inhoudelijk gezien niks aan. Daarom roept mijn fractie de partijen op om toch nog iets verder te gaan in het formuleren van een woonbeleid - dat moet ook, want er moet het komende jaar een volkshuisvestingsprogramma worden geschreven - en om daarin ook zaken op te schrijven over hoe om te gaan met extra betaalbaar bouwen op gemeentelijke grond.

De **voorzitter**: U heeft nog 2 minuten en 5 seconden.

Mevrouw **Persoon** (Fractie Persoon): Voorzitter. Voor ons ligt het coalitieakkoord 2026-2030, Samen keuzes maken voor een beter Voorschoten. PRO, de VVD en D66 hebben hier de afgelopen weken keihard aan gewerkt. Ik wil deze partijen de vrijheid geven om de komende vier jaar dit document in de praktijk te brengen. Over het algemeen staan er veel positieve punten in. Ik noem er een paar. Wijken worden verdeeld onder de wethouders. Het is natuurlijk handig als inwoners weten wie zij kunnen aanspreken als zij vragen hebben. Ook met betrekking tot wonen staan er goede oplossingen in, zoals optopping, woningsplitsing, het bevorderen van de doorstroming van ouderen, de Leegstandsverordening, zelfbewoningsplicht, anti-speculatiebeding bij nieuwbouw. Dat zijn allemaal goede initiatieven. Meer groen; dit nieuwe college staat positief tegenover het Vlietpark bij de IJsbaan. Dat draag ik al een hele tijd een heel warm hart toe. Ik ben benieuwd hoe de centrumvisie verder wordt opgepakt. Met de aankoop van de Zilverfabriek is dit toch wat anders geworden. Ik ben erg blij dat er letterlijk wordt benoemd dat er scherp op de investering in de Zilverfabriek wordt gelet, opdat die niet ten koste gaat van voorzieningen voor de inwoners. Ik wil ook noemen dat de ambtenaren een goede werkplek krijgen, maar dat er dan wel vaart gemaakt moet worden met de drie basisscholen. Kinderen hebben de toekomst en moeten een gezonde plek hebben. Wat ik echt omarm, is het voorstel van de 30 km/zones. Ik zal voor motie 395 stemmen over het onderzoek naar een spaarpaal in Voorschoten. Verder worden er veel punten genoemd die in de komende vier jaar uitgewerkt gaan worden. Ik ben benieuwd hoe alles gaat lopen, maar in eerste instantie wil ik het nieuwe college feliciteren en heel veel succes wensen.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Voordat we de naar toekomst kijken, wil ik namens Voorschoten Lokaal even stilstaan bij de afgelopen vier jaar. Wij willen de fracties en de wethouders van de VVD en het CDA hartelijk bedanken voor de inzet in de afgelopen bestuursperiode, met extra dank aan de heer Schokker. In de commissie M&S hebben wij ontzettend goed en intensief samengewerkt met de heer Van Oostrum en mevrouw De Bruin. Zorgen werden uitgesproken en we voelden ons altijd serieus genomen door de heer Schokker. Hij plande extra momenten in om het met ons te bespreken, zodat het voor iedereen duidelijk was en iedereen zich fijn voelde bij een besluit. Wethouder Schokker en mevrouw Stermerdink refereerden er al aan dat we ontzettend veel hebben bereikt, zeker in dit domein. Dank allen voor deze samenwerking en vooral dank aan Hubert.

Vervolgens wil ik uiteraard de partijen PRO, de VVD en D66 van harte feliciteren. De eerste fase is voorbij. Voor ons ligt het coalitieakkoord, Samen keuzes maken voor een beter Voorschoten. We hebben er alle vertrouwen in dat u zorgvuldig tot dit resultaat bent gekomen. Inhoudelijk zien wij op meerdere vlakken echt een andere weg voor ons dorp, maar die debatten gaan we de komende vier jaar voeren bij specifieke raadsvoorstellen. Vandaag zoom ik graag even uit. De kiezer heeft gesproken. In het verkenningsverslag van de heer Potjer lasen we al dat er over de richtingen van de gewenste koerswijziging best een interpretatieverschil bestond. Moest het progressiever omdat PRO de grootste is geworden of juist conservatiever omdat partijen zoals FVD en de VVD zijn gegroeid? Wat in ieder geval duidelijk lijkt en duidelijk in het verslag naar voren kwam, was een belangrijk signaal. De heer Deuzeman refereerde daar al aan: veel inwoners voelden zich onvoldoende gehoord. Er ligt voor ons allemaal, raadsbreed, een stevige opdracht om dat vertrouwen terug te winnen met een veel betere communicatie en participatie.

We zien om ons heen een toenemende landelijke verharding en polarisatie. Laten we dat in Voorschoten met alle macht voorkomen. Juist hier op lokaal niveau moeten we de rust en de verbinding bewaken. De formateurs en de coalitiepartners schrijven in de inleiding van het akkoord dat alle partijen zijn uitgenodigd om mee te denken. Ook wij als Voorschoten Lokaal zijn

aangeschoven en dat waarderen wij. In het verlengde daarvan nodigen wij de coalitie dan ook van harte uit om ons de komende vier jaar net zo intensief te blijven betrekken. Wij staan klaar om constructief mee te denken, want besturen doen we per slot van rekening samen.

Toch hebben wij ook een stevige zorg. De ambities in dit akkoord zijn ontzettend hoog. Waar de VVD eerder nog overtuigend ervoor pleitte om eerst de plank leeg te maken, zien wij dat diezelfde plank nu alleen maar voller wordt gestapeld. Er lijken zelfs een tweede en een derde plank naast te komen. Dit baart Voorschoten Lokaal zorgen. De projecten in onze gemeente zaten qua ambtelijke capaciteit al aan hun taks en dat lijkt met dit akkoord alleen nog maar toe te nemen. Samen keuzes maken, zoals de titel van het akkoord luidt, betekent dat je dingen ook níét doet, maar we lezen nergens wat we dan gaan laten. Daarnaast zien we niet alleen dat de ambtelijke capaciteit haar grens heeft bereikt, maar dat de investeringen en financiële ambities niet op lijken te kunnen. Een ander punt dat onduidelijkheid schept, is de beoogde portefeuillevverdeling van het nieuwe college. Het is voor ons op dit moment niet helder hoe de verschillende portefeuilles zich tot elkaar verhouden. We hebben natuurlijk wel het een en ander gelezen. We hebben bijvoorbeeld een vraag over het thema wonen: wordt de wethouder Wonen een wijkgerichte wethouder Wonen en krijgen daarmee alle wethouders een stukje wonen in het pakket? Hoe moeten wij dit precies zien? Wij hopen hier duidelijkheid over te krijgen. Een andere vraag sluit direct op dit thema aan. In het coalitieakkoord wordt veelvuldig gesproken over het maken van afspraken en het actiever samenwerken met woningcorporaties. In de lijst van participanten schitteren diezelfde woningcorporaties echter door afwezigheid. Onze vraag aan de coalitie is dan ook simpel: is er bij de totstandkoming van deze plannen überhaupt contact met hen geweest?

Tot slot nog twee concrete vragen aan de coalitie. Waar is de financiële dekking voor deze plannen gevonden? En wees duidelijk: wie of wat gaat de prijs betalen voor deze torenhoge ambities?

Wij zeiden het al: Voorschoten Lokaal wil graag constructief meedenken en meewerken met dit college. Om de visie van de eerste planken leeg te maken en scherp te houden, heb ik een symbolisch cadeautje meegenomen voor de fracties of voor de beoogde nieuwe wethouders, eigenlijk voor in hun nieuwe kamer.

De **voorzitter**: Maak maar open. We willen allemaal weten wat erin zit. Of ben ik de enige?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Het is de spreekwoordelijke lege plank van de VVD, maar wel met de naam van het coalitieakkoord.

De **voorzitter**: Eigenlijk is het gewoon een borrelplank; dan is het echt een VVD-plank. Of ben ik nou gek? Daar dacht ik immers direct aan: een borrelplank. Dat hoort een beetje in de VVD-scene.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Er zit ook nog een leuk verhaaltje aan: het is gerecycled hout. Het was namelijk ooit van een schuurtje van ... Nou ja, de rest kunnen jullie zelf wel invullen.

De **voorzitter**: Wat fijn dat duurzaamheid en recyclen hoog in het vaandel staan. Daar gaan we voor. Dat wordt wel veel borrelen voor het nieuwe college.

De heer **Van Horck** (CDA): Voorzitter. Voordat ik begin wil ik ook vanaf deze plek in deze zaal een heel groot woord van dank uitspreken aan onze inmiddels oud-wethouder Hubert. Dit zijn grote schoenen om te vullen. Ik heb Hubert leren kennen als een echte christendemocraat, maar ook als een buitengewoon goed bestuurder. Onze dank en ons respect voor wat hij de afgelopen jaren heeft betekend voor Voorschoten is ontzettend groot. Patricia en ik nemen onze pet diep af voor de wijze waarop hij zich tot aan de laatste minuut 100% bleef geven. Dank daarvoor.

Dan over het akkoord. We hebben dit akkoord goed doorgenomen. Wat zijn wij toch blij met dit akkoord. Het is een prachtige uitkomst van drie partijen. Inhoudelijk herkennen wij er ontzettend veel in van het CDA. Dat begint eigenlijk al met de afsluitende zin van de inleiding: "Wij gaan graag met u aan de slag." Wie de CDA-campagne nog kent, weet dat onze campagneslogan "Samen aan de slag" was. Zelfs onze campagneslogan komt, een beetje verdekt, in de inleiding al terug. Prachtig! Ook inhoudelijk lezen wij heel veel terug over voortzetting van het huidige beleid. Ik citeer een kandidaat-wethouder uit het Leidsch Dagblad van afgelopen zaterdag: "Veel in dit coalitieakkoord is niet nieuw; het is voortgaan op wat er al is." Een fractievoorzitter zei over dit akkoord: "Veel van het vorige college voeren we gewoon uit." We herkennen ontzettend veel

plannen van het vorige college. Laat ik eerlijk zijn: dat vinden we gewoon hartstikke goed. Wij ervaren het als een groot compliment, onder andere voor vier jaar CDA-beleid. Hoe mooi wil je het hebben? Voor het onderwijsbeleid stelt de nieuwe coalitie voor dat ze begint met de planvorming voor de scholenbouw voor de Nuts en de Emmaus. Dat is niet nieuw. Beide staan al in de investeringsagenda waar het vorige college met onder andere het CDA en Voorschoten Lokaal over heeft besloten. We zijn hartstikke blij dat deze nieuwe coalitie die plannen van het vorige college gaat uitvoeren. Ook in het woonbeleid zien we dat het huidige beleid voortgezet wordt en dat er niet echt grote keuzes worden gemaakt. De coalitie stelt wel andere percentages, maar die zien er bijna hetzelfde uit als de huidige Beleidsregel woningbouw uit 2024. Ik ben wat dat betreft benieuwd naar het antwoord op de vraag van collega Maassen. Het sportbeleid is door onze wethouder Hubert Schokker op de kaart gezet. Het sportaccommodatiebeleid is onder deskundige leiding aangenomen in de raad. We lezen in het akkoord: "We geven de komende periode verder uitvoering aan de sportvisie, het sportaccommodatiebeleid, de Cultuurvisie en Samen Gezond Voorschoten." Prachtig! Gewoon weer het CDA-beleid, dat verder uitgevoerd kan worden. U begrijpt dat we dit akkoord met buitengewoon veel genoegen hebben gelezen.

Is er dan niets waar het CDA een opmerking over heeft? Jawel. Daarom dienen we een motie in, motie 395. De coalitie vraagt terecht aandacht voor de verkeersveiligheid. Zij stelt de 30 km-zone voor, waar het CDA genuanceerd naar kijkt, maar er is niet gekeken naar de handhaving daarvan. Daarvoor hebben wij al in de campagne een voorstel gedaan. Dat willen wij hier graag met deze motie inbrengen. We zijn dankbaar voor de steun van de partijen die eronder staan: D66, PRO en de VVD. Het CDA wil een spaarpaal onderzoeken en dient daarom deze motie in. Het liefst willen we die spaarpaal plaatsen. Dat is eigenlijk een soort omgekeerde flitspaal. U ziet 'm op deze foto. Het is een flitspaal, maar dan omgekeerd: hij houdt de snelheid in de gaten, maar zodra je je aan de snelheid houdt, komt er een klein symbolisch bedrag in een potje. Dat is zichtbaar aan de onderkant van de paal. Je ziet het potje dus langzaam oplopen. Dat kan een heel klein symbolisch bedrag zijn, bijvoorbeeld een paar centen, maar hoe meer auto's zich aan de snelheid houden, hoe groter het potje wordt. Dat potje kunnen we dan symbolisch aan iets besteden. Het is een kleine beloning voor goed gedrag. Zo straffen we niet, maar zo belonen we. Dat is ook een vorm van handhaving. In Alphen waren er daardoor al een kwart minder snelheidsovertredingen waar dit is neergezet en in Rotterdam zelfs meer dan de helft. Met deze motie wil het CDA constructief meedenken met deze coalitie. Dit is onze uitgestoken hand. De motie luidt:

"Motie 395.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 18-06-2026, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. de nieuwe coalitie 30 km/u in heel Voorschoten wil invoeren;*
- b. de weginrichting wordt aangepast bij gepland onderhoud van wegen;*

overwegende dat:

- c. er positieve prikkels zijn om de verkeerssnelheid 30km/u te stimuleren i.p.v. te handhaven;*
- d. een spaarpaal een relatief nieuw middel is dat positief gedrag beloont door een klein symbolisch bedrag (hierbij valt te denken aan enkele centen per passerende auto) te doneren wanneer een automobilist zich aan de snelheidsgrens houdt en het totaalbedrag zichtbaar is op de spaarpaal;*
- e. de spaarpaal effectief is gebleken in Rotterdam (daling van 56% snelheidsovertredingen), Alphen aan den Rijn (20-23% minder snelheidsovertredingen);*
- f. een klein bedrag symbolisch kan werken en goed gedrag kan stimuleren;*

verzoekt het college bij de uitwerking van het coalitieakkoord:

- 1. het idee van een spaarpaal te onderzoeken om op die manier goed gedrag te stimuleren;*
- 2. te onderzoeken of de spaarpaal periodiek verplaatst kan worden;*

3. *te onderzoeken of de opbrengst van de spaarpaal ten goede kan komen aan steeds een andere vereniging, school of andere maatschappelijke instelling, dan wel aan de verbetering van de verkeersveiligheid in het dorp,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Is er dan geen kritiek vanuit het CDA? Nou ja, een paar kleine zaken, die tot één gemeenschappelijke vraag leiden. Bij de plannen die we lezen, lezen we veel ambitie, maar we vroegen ons wel af: waar is de dekking? In paragraaf 1.11 is de ambitie om actief grondbeleid te voeren waar aankoop haalbaar is. Waaraan denken de coalitiepartijen dan? Aan welke plek? En vooral: hoe gaat dat gedekt worden? Voorschoten wil immers financieel investeren; we zoeken financieel de grenzen op. Waar komt de dekking vandaan? Ik ben benieuwd naar de reactie vanuit PRO daarop. Dezelfde vraag over de dekking hebben we met betrekking tot het terugdraaien van de bezuiniging op het openbaar groen. An sich is dat een prima plan, maar waar is de dekking? Waar is bijvoorbeeld de keuze om bijvoorbeeld dingen niet te doen? Ik zou daarop graag een reactie van D66 willen, als dat zou kunnen. Bij de paragraaf over veiligheid wordt aangegeven dat er extra handhavingscapaciteit komt voor bedrijventerreinen en zichtbare handhaving voor herinrichting bij bedrijventerreinen. Dat lijkt nogal wat te kosten. Waar is de dekking voor dat plan? Ook dat lezen we nergens. Zou de VVD ons daar een antwoord op kunnen geven? Ambities zijn goed, maar als je bij het één wat meer wil, moet je soms bij iets anders ook wat minder doen. Die keuzes lezen we niet altijd terug; ik had het daar zojuist al over in een interruptie. Dat is iets waar het CDA deze coalitie kritisch op zal volgen.

Ik rond af. Het is mooi om te zien dat veel van onze CDA-ambities in deze coalitie worden voortgezet. Dat is echt mooi om te zien, maar tegelijkertijd zijn de financiën iets wat we door nieuwe ambities scherp in het oog zullen houden. Wij zullen constructief oppositie voeren. Goede ideeën zullen we steunen, slechte ideeën niet. Onze toetssteen daarbij is ons eigen verkiezingsprogramma. Al die ruim 1.600 CDA-stemmers die ons het vertrouwen hebben gegeven, zullen wij een stem geven in deze raad, voor Voorschoten.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Voorzitter. We bespreken vanavond het coalitieakkoord dat door PRO, de VVD en D66 is opgesteld. Voor de argeloze lezer lijkt het op het eerste gezicht een document vol beloftes die erop gericht zijn om het leven in Voorschoten voor elke bewoner aangenamer te maken, maar wie tussen de regels door leest, ziet enerzijds een reeks maatregelen en ambities die juist het tegenovergestelde effect zullen hebben en anderzijds een aantal problemen die volledig onbenoemd blijven terwijl ze ons recht in het gezicht staren. Om te beginnen zijn dat de problemen die het directe gevolg zijn van de ongecontroleerde massa-immigratie. Voorschoten heeft net als de rest van Nederland te maken met een enorme druk op de woningmarkt. Het aantal woningzoekenden groeit. Jongeren wonen noodgedwongen nog jarenlang bij hun ouders en worden om die reden ook gedwongen om langer te wachten met andere belangrijke stappen in hun leven, zoals het stichten van een gezin. Ook ouderen en mindervaliden die een aangepaste woning nodig hebben, mensen die in een scheiding liggen, alleenstaande moeders en mensen met een laag inkomen zijn overgeleverd aan jarenlange wachtlijsten zonder enige garantie dat ze op een dag een passende en betaalbare woning zullen hebben.

De coalitie geeft aan 1.500 nieuwe woningen te willen bouwen. Dat is natuurlijk een mooie ambitie, maar zolang Den Haag gemeenten verplicht om asielzoekers op te vangen en statushouders te huisvesten en zolang de instroom aan de grens niet wordt beperkt, blijft het dweilen met de kraan open, want het is een feit dat zonder de massa-immigratie van de afgelopen decennia Nederland nu tussen 11 miljoen en 12 miljoen inwoners zou hebben gehad. Weg huizenprobleem! Want sinds 2022 overlijden in ons land - tragisch genoeg, zeg ik daarbij - structureel meer mensen dan dat er baby's geboren worden. De enige reden waarom de totale samenleving nog groeit, is dus de massale instroom van immigranten, waardoor we nu de 18 miljoen inwoners aantikken. En nee, dit zijn geen onderbuikgevoelens, maar gewoon keiharde cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De woningnood in Nederland is dus een direct gevolg van politieke keuzes. Als we de oorzaak niet durven te benoemen, zal het probleem nooit worden opgelost. Forum voor Democratie durft de feiten wél te benoemen, waar deze in het coalitieakkoord volledig achterwege blijven. Ondertussen blijven de inspanningen om zowel Oekraïners als statushouders te huisvesten onverminderd doorgaan en lijkt het erop dat ook deze coalitie geen enkele weerstand zal bieden tegen in Den Haag opgelegd beleid.

Dan de aanpak van onveiligheid in ons dorp. De coalitie wil "onze buurten veilig en leefbaar houden" - dat is een quote - en doet daartoe een aantal voorstellen, zoals een wijkgerichte aanpak en meer sociale cohesie. Op zich zijn die voorstellen helemaal niet onsympathiek, maar zij zijn toch vooral gericht op symptoombestrijding. Ook hier blijft een groot probleem in het akkoord volledig onweersproken, want de cijfers tonen keihard aan dat misdrijven vele malen vaker gepleegd worden door allochtonen dan door autochtonen. Om ter illustratie maar even één sprekende statistiek te noemen: mannen uit typische asielherkomstlanden plegen vier tot twintig keer vaker een seksueel misdrijf dan autochtone mannen. Als de coalitie de overlast, de criminaliteit en de sociale onveiligheid daadwerkelijk wil aanpakken, moet zij zo eerlijk zijn om ook dit probleem in de volle omvang te aanschouwen.

Dan de energietransitie waar deze coalitie vol op wil inzetten. Deze even zinloze als onhaalbare en onbetaalbare ambitie wordt de inwoners en ondernemers van Voorschoten opgedrongen via de aanleg van warmtenetten, het afsluiten van het aardgas, verplichte verduurzaming van woningen enzovoort. De coalitie geeft aan ondernemers te willen helpen verduurzamen, maar daarin schuilt dus al een verplichting die de ondernemers ook zelf weer dwingt tot grote uitgaven. Die hulp vanuit de gemeente wordt overigens gefinancierd met zuurverdiend belastinggeld van de inwoners en is daarmee niets anders dan een ordinaire sigaar uit eigen doos.

Zo werkt het met elke stap die in de uitrol van de energietransitie en het klimaatbeleid wordt gezet. Laag voor laag worden maatregelen opgestapeld die voor de Voorschotenaar niet meer op te brengen zijn: hogere energierekeningen, een warmtenet waarvoor hij niet gekozen heeft, strikte bouwvoorschriften die zijn huis weer minder waard maken als hij daar niet aan kan voldoen. Kortom: de burger draait op voor de ideologie van bestuurders.

Sowieso wil de coalitie fors investeren: zoals gezegd in woningbouw, duurzaamheid en klimaatadaptatie, maar ook in het sociaal domein. Parallel daaraan stemden coalitiepartijen VVD en PRO onlangs in met de aankoop van de Zilverfabriek, goed voor minimaal € 22 miljoen, bovenop tal van andere recente en geplande uitgaven. De schuld van de gemeente Voorschoten gaat de komende jaren fors oplopen, maar de coalitie probeert dat weg te sussen met het vooruitzicht op rijkssubsidies en fondsen en bijdragen die nog niet eens zijn toegezegd. De schuld loopt onvermijdelijk op; dat erkent de coalitie zelf in het akkoord. Ik wil bij dezen dan ook voor alle inwoners van Voorschoten alvast gemarkeerd hebben dat het nog maar een kwestie van tijd is tot u de brief op de deurmat krijgt waarin u wederom gesommeerd gaat worden op te draaien voor het financiële wanbeleid van deze gemeente; het ging al even over de ozb. Ondertussen stijgen de afvalkosten voor inwoners via het nieuwe prijsprikkelformule, een eufemisme voor gedragsverandering waarbij de burger meer gaat betalen voor gewoon hetzelfde afval.

En dan is er nog het plan om in Voorschoten vrijwel overal een snelheidslimiet van 30 km/u in te voeren. Hoewel deze maatregel onder het mom van veiligheid wordt ingevoerd, kan mijn fractie zich niet aan de indruk onttrekken dat dit argument gretig wordt ingezet om een ander doel te bereiken. In de Omgevingsvisie van de gemeente Voorschoten staat immers letterlijk te lezen dat autobezit ontmoedigd moet worden. Daarvoor wordt elk denkbaar middel aangegrepen. Deze vorm van betutteling of ronduit bemoeizucht met het doen en laten van gewone mensen gaat steeds meer inwoners de keel uithangen, en terecht.

De heer **Maassen** (SP): Ik wil mevrouw Hendriksen vragen of zij aan de ouders van scholieren die twee jaar geleden overleden aan de Leidseweg in Voorschoten wil uitleggen dat het beperken van autoverkeer betutteling is?

De **voorzitter**: Meneer Maassen, we gaan hier niet in op casussen die hebben plaatsgevonden. Ik wil graag dat u uw vraag algemener stelt.

De heer **Maassen** (SP): Ik wil graag aan mevrouw Hendriksen vragen of zij aan de mensen die betrokken zijn geweest bij een ongeval wil uitleggen dat het echt niet nodig is om de snelheid van het autoverkeer te beperken.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Het staat de heer Maassen natuurlijk vrij om te interrumperen wie hij wil, maar nu we vanavond zoiets fundamenteels als het coalitieakkoord bespreken, bevreemdt het mij wel enigszins dat een lid van een oppositiepartij het toch belangrijker vindt om een ander lid van een oppositiepartij vliegen af te vangen. Kennelijk weegt

de persoonlijke afkeer van de heer Maassen tegen FVD zwaarder dan het belang van de Voorschotenaren, want volgens mij heeft de Voorschotenaar er helemaal niks aan om dit te bespreken.

De **voorzitter**: Volgens mij werd u gewoon een vraag gesteld.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Ik wil best antwoord geven op de vraag. Verkeersongevallen worden niet alleen voorkomen door het aanpassen van een snelheidslimiet; dat weet de heer Maassen ongetwijfeld ook. Ook de inrichting van een weg speelt daarbij een belangrijke rol. Bovendien is het zo dat als de weginrichting niet wordt veranderd en er wel overal 30 km/zones worden ingesteld, er ook geen flitspalen geplaatst mogen worden. Daar is FVD overigens geen voorstander van. Waarschijnlijk gaat het dus sowieso niet tot enorm veel minder verkeersongevallen leiden, maar daar kom ik straks nog over te spreken. Verkeers- en weginrichting is heel belangrijk. Daar pleiten we uiteraard wel voor, waar dat nodig is.

De heer **Maassen** (SP): Ik stelde deze vraag omdat de SP een groot voorstander is van die 30 km/zones met de weginrichting daarbij. Wij zijn blij dat we zowel die 30 km/zones als die verbeterde weginrichting terug hebben kunnen lezen in het coalitieakkoord.

De **voorzitter**: Mevrouw Hendriksen, vervolg uw betoog. En let op uw tijd; u heeft nog 3 minuten en 36 seconden.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Mijn vraag aan het college is of het bereid is om over een of twee jaar een evaluatiemoment in te plannen en om, als daaruit blijkt dat de verkeersveiligheid niet aantoonbaar is toegenomen, de 30 km/u weer in te trekken.

Veel ruimte om op dit soort beleid invloed uit te oefenen krijgen onze inwoners niet, want hoewel de coalitie de mond vol heeft over participatie, blijft daar onderaan de streep in het akkoord weinig van over. Veelzeggend is de passage "dat we in een vroeg stadium bij het opstellen van startnotities bepalen in welke mate, op welke wijze en waar in het proces inwoners invloed kunnen uitoefenen op het beleid". Oftewel: het is nog maar de vraag of inwoners überhaupt enig gewicht in de schaal kunnen leggen. Als de coalitie echt zoveel waarde hecht aan de mening, inspraak en invloed van de inwoners bij de totstandkoming van beleid, waarom wordt dan nergens in het akkoord gesproken over het ultieme instrument waarmee we onze inwoners kunnen uitrusten, namelijk een referendum? Ik geef de coalitie nog het voordeel van de twijfel, aangezien het voorstel van Forum voor Democratie voor een referendumverordening nog in deze raad in stemming gebracht gaat worden. De coalitie kan dan, evenals de andere hier aanwezige partijen, haar woorden omzetten in daden door voor ons referendumvoorstel te stemmen.

De heer **Reidsma** (VVD): Ik kom er nog even op terug dat mevrouw Hendriksen zei dat voor de Zilverfabriek subsidies worden aangewend en dat wij daarmee schermen. Kunt u dat concretiseren? Wie heeft dat gezegd en om welke subsidies gaat het?

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Nee, dat heb ik niet gezegd. Luistert u het maar terug. Ik heb dat niet gezegd. Ik heb gezegd dat in het coalitieakkoord staat dat jullie rekenen op subsidies en rijksbijdragen, maar dat heb ik niet gezegd in relatie tot de Zilverfabriek.

De **voorzitter**: Dit alles via de voorzitter, mevrouw Hendriksen.

De heer **Reidsma** (VVD): Het kwam wel zo over alsof wij daarmee schermen. Dat werpen wij verre van ons. Wij kijken natuurlijk welke mogelijkheden er zijn om subsidies te krijgen, maar het is niet zo dat wij daarmee schermen om de inwoners hier een loer te draaien.

De **voorzitter**: Vervolg uw betoog, mevrouw Hendriksen.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Ik rond af. Forum voor Democratie zal deze coalitie kritisch volgen. Waar hun voorstellen de inwoners van Voorschoten daadwerkelijk dienen, kan zij op onze steun rekenen, maar waar belangen van de inwoners ondergeschikt worden gemaakt aan ideologie, aan verdragen die niemand hier getekend heeft of aan beleid dat hun belangen evident verkwanselt, zullen wij van ons laten horen.

De **voorzitter**: We hebben het eerste rondje gehad. Dit is een debat in uw raad. Het college, welk college dan ook, zal niet reageren, tenzij het college dat wenst, want formeel hebben we momenteel nog twee wethouders zitten. Volgens mij heeft wethouder Schokker wel een opvatting, maar ik stel voor dat we dit een debat van de raad laten zijn. Er zijn een aantal vragen aan elkaar gesteld en er is een motie ingediend. Ik stel voor dat we hetzelfde rondje weer maken en dat we ons in de tweede termijn beperken tot een reactie op de gestelde vragen en de ingediende motie. Ik constateer dat de raad daarmee instemt. Meneer Deuzeman, let op uw tijd.

De heer **Deuzeman** (PRO): Voorzitter. Ik ben me bewust van mijn spreektijd. In eerste instantie dank voor de warme woorden van de fractie van de SP. Ik zal een vraag van de heer Maassen beantwoorden, die ook een vraag van de heer Van Horck is: waarom geen hoger percentage middenhuur? Wij hebben in het coalitieakkoord de Woonvisie gevolgd. De grote frustratie die wij daar allemaal bij hadden, is dat we daarin percentages neergezet hebben maar dat we in de praktijk nooit toekomen aan het daadwerkelijk gebruiken van die percentages. Als we die Woonvisie hadden opgeleverd, had het dorp er anders uitgezien. Wat ons betreft willen we nu niet schermen met weer nieuwe kwartetten met weer nieuwe cijfers die het nóg hogerop leggen. Laten we alsjeblieft uit gaan voeren. Er staat overigens dat het een minimum is. Als we wettelijk verplicht worden om meer te doen, kunnen we dat dus altijd doen.

Dank aan mevrouw Persoon. Zij benadrukt het belang van scholenbouw. Daar zijn we het volledig mee eens. Dat staat zeker bij deze coalitie op het netvlies. Voorschoten Lokaal benadrukt het belang van betrokkenheid van inwoners en spreekt de intentie uit om mee te denken. Daar zijn we erg blij mee. Een vraag die ik voor mijn rekening wil nemen, betreft het gesprek met de corporaties. Dat is overigens niet alleen via de wethouder van Voorschoten Lokaal doorlopend gedaan door het vorige college - daar hebben we informatie over - want we hebben ook al voor de verkiezingen uitgebreid met de woningcorporaties gesproken. Deze wens leeft ook bij de woningcorporaties.

We zijn blij om te horen dat het CDA zich in alles kan vinden en dat het CDA dit een schitterend akkoord vindt voor ons dorp. De Beleidsregel woningbouw heb ik net uitgelegd. De motie als proeve van het constructief mee willen denken van het CDA steunen wij van harte en hebben wij mee ingediend. Wij vinden het een goede suggestie.

Er werd nog gevraagd naar de dekking.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Wil de heer Deuzeman nog op mijn vraag ingaan wat de coalitie van plan is om niet te doen? Ik snap dat er een college-uitwerking komt, maar het kan natuurlijk niet zo zijn dat jullie dit niet besproken hebben. Ik hoop dus dat de heer Deuzeman daar nog iets meer antwoord op kan geven.

De heer **Deuzeman** (PRO): De grote frustratie over de vorige periode is dat heel veel dingen bij voorbaat niet gedaan werden en dat we achteraf heel veel geld overhielden. Er zitten heel grote fluctuaties in. Ik weet dat het tegenwoordig een trend is om te zeggen dat je bij het begin vooral heel veel impopulaire dingen op tafel moet leggen om te laten zien dat je serieus bent. Wij maken een andere keuze: wij hebben op tafel gelegd wat wij belangrijk vinden om te realiseren en wij gaan kijken hoe we dat wél kunnen doen. Dat gaat dus komen zodra er wat meer cijfers bekend zijn over de financiën.

We hebben het betoog van Forum gehoord. Het is duidelijk dat wij een fundamenteel ander inzicht hebben in wat de samenleving beweegt en wat belangrijk is. Wij willen hier een keuze maken om de concrete problemen van Voorschoten aan te pakken. We zijn blij dat we daarvoor de andere coalitiepartners beschikbaar gevonden hebben.

De heer **Reidsma** (VVD): Voorzitter. Allereerst dank voor de positieve reacties vanuit de meeste oppositiepartijen. We zien dan ook dat we de komende tijd met de meeste van deze partijen constructief kunnen gaan samenwerken. De heer Van Horck had een vraag over de dekking van de extra inzet. We gaan natuurlijk eerst kijken wat er nodig is. Dan zal dat inderdaad gevonden moeten worden, maar de heer Deuzeman gaf al aan dat dat straks in het college gebeurt. Ook daar zullen keuzes gemaakt moeten worden: waar gaan we die dekking vinden? Ik weet dat dit niet het antwoord is dat u graag hoort, maar het is niet anders. Dat moet verder uitgewerkt worden.

Forum sprak over de energietransitie. Wij zijn geen klimaatontkenners, zoals Forum. Wij zien dus wel degelijk de noodzaak om de energietransitie door te voeren en daar maatregelen voor te nemen.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Een kleine correctie: Forum voor Democratie is geen klimaatontkenner. Wij ontkennen niet het bestaan van het klimaat, zoals die term zegt. Wij ontkennen ook niet dat het klimaat verandert, maar klimaatverandering is van alle tijden. De invloed van de mens daarop is nihil; die is gewoon verwaarloosbaar. Als je al zou erkennen dat de mens daadwerkelijk invloed heeft, heeft het nog steeds geen enkele zin dat Nederland daar voor een verbetering van 0,0007% € 1.000 miljard in stopt, terwijl in China nog elke dag nieuwe kolencentrales worden geopend. Let wel: 1.000 miljard euro komt neer op € 230.000 per huishouden. We maken onze hele economie en ook onze welvaart kapot.

De heer **Reidsma** (VVD): U bent heel goed in rekensommetjes maken. Daar zal ik verder dus niks over zeggen. Wij hebben daar alleen duidelijk een andere visie op, namelijk dat het klimaat wel degelijk aan verandering onderhevig is, mede door de uitstoot die de mensheid veroorzaakt. Daarover zullen we dus van mening blijven verschillen, ben ik bang.

U had ook een opmerking over de massa-immigratie. Wij hebben in Voorschoten geen invloed op landelijk beleid. Laat dat helder zijn; dat moet u in Den Haag gaan regelen voordat u dit verder kan uitwerken.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Het spijt me, maar het college heeft wel degelijk de mogelijkheid om er bij Den Haag op aan te dringen om ander beleid door te voeren. Ook dat is een van de taken van een gemeente. We hoeven dus niet klakkeloos alles uit te voeren wat Den Haag ons oplegt. Wij moeten zelf ons koppie blijven gebruiken.

De heer **Reidsma** (VVD): Ik meen me te herinneren dat we daar al eerder een discussie over hebben gehad. Wij houden ons aan de wet die ons vanuit Den Haag wordt opgeleverd. Wij volgen de wet. U denkt daar blijkbaar anders over en denkt dat je als gemeente gewoon je eigen gang kan gaan. Daar staan wij niet voor.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Wij zijn ook niet tegen het uitvoeren van de wet, maar wel op het moment dat die de belangen van burgers evident verkwanselt. Op dat moment is het ook de taak van de volksvertegenwoordiging, of dat nou op nationaal of op lokaal niveau is, om dan pal voor de burger te gaan staan, ook als dat bestuurlijke ongehoorzaamheid inhoudt.

De heer **Reidsma** (VVD): Wij verkwanselen de burger niet. Wij staan voor onze burgers en wij doen onze uiterste best om het voor de burgers zo goed mogelijk te maken, maar nog steeds zullen wij de wet blijven volgen en geen protestmarsen organiseren.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Allereerst dank voor de woorden van alle partijen die hun inbreng hebben gegeven op ons coalitieakkoord. Dank ook zeker voor de inbreng op de onderdelen sociaal domein, inclusief onderwijs. Voor mij persoonlijk mogen ook de kritische noten van alle partijen er zijn. Ook zij vertegenwoordigen een stem in deze raad, maar ook van alle inwoners. Ik schrijf dus mee.

Specifiek heeft de heer Van Horck een vraag aan D66 gesteld over de bezuinigingen op groen en het terugdraaien daarvan. Ik heb heel eventjes afgestemd, want groen is wel mijn partijkleur maar nog niet helemaal mijn onderwerp. We nemen voor om de voorgenomen bezuiniging helemaal niet meer door te gaan voeren. Aan de andere kant begrijpt u ook dat we dit hebben opgesteld in een tijd waarin er allerlei schuivende panelen waren over gemeentehuizen et cetera. Het college komt terug op hoe die uitwerking er precies uit gaat zien en of het een volledige terugdraaiing van de totale bezuinigingen is of het terugdraaien daarvan in de volledige omvang. Een ander antwoord kan ik u op dit moment niet geven.

De heer **Van Horck** (CDA): Ik heb het nu drie keer gehoord. Collega Wijnen heeft campagne gevoerd met "het kan wel", maar het risico dat het straks "het had gekund" wordt, is heel groot, begrijp ik.

Mevrouw **Wijnen** (D66): "Het kan wel" betekent niet dat we op elk willekeurig voorstel steeds ja zeggen. Als de heer Van Horck goed heeft gekeken, heeft hij gezien dat het behoud van groen wel degelijk in ons verkiezingsprogramma staat. In die zin is het dus niet héél onlogisch dat we deze keuze maken, samen met de collega's van PRO en de VVD.

De heer **Van Horck** (CDA): Ik zeg niet dat "het kan wel" betekent dat het altijd kan, maar er ligt hier een plan voor van uw coalitie. Ik vraag simpelweg naar een dekking. U zegt dat die eraan komt. Het kan zijn dat er dan maar deels dekking is. De leuze is "het kan wel", maar de uitkomst kan straks dus inderdaad zijn dat "het had gekund".

Mevrouw **Wijnen** (D66): Wij gaan zorgen dat het kan.

De **voorzitter**: De heer Van Horck, de derde en laatste interruptie.

De heer **Van Horck** (CDA): Collega, ik begrijp het, maar de vraag is dan waar de dekking vandaan komt. Ik begrijp dat daar nog geen antwoord op is.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Dat klopt; dat heeft de collega van de VVD u zojuist ook uitgelegd.

De **voorzitter**: Meneer Maassen, let op uw tijd. U heeft nog 1 minuut en 20 seconden.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Als de heer Van Horck klaar is met de "het kan"-kan, wil ik kort iets zeggen over zijn motie Spaarpaal. Ik zal niet zeggen welke associaties ik bij dat woord heb, maar ik kan me herinneren dat we lang geleden al eens hierover hebben gesproken in de gemeenteraad. Ik heb dat echter nergens terug kunnen vinden. Kan de heer Van Horck aangeven of hierover eerder iets is besloten in de raad of niet? Wij vinden de motie overigens sympathiek.

De heer **Van Horck** (CDA): Nee, daar is niet eerder over gesproken.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Dank voor de reacties tot dusver. Het geeft niet echt genoegdoening, maar we gaan ervan uit dat die genoegdoening nog gaat komen. Wat de spaarpaal betreft: de heer Maassen zit naast mij en heeft mij allerlei rare dingen ingefluisterd over dit woord; sorry! We hebben er toch een beetje twijfels over. Het idee is heel sympathiek; dat ben ik echt met iedereen eens - ik kan trouwens niet eens naar de voorzitter kijken, want dan gier ik het uit! - maar de motie schept misschien ook een beetje een schijnveiligheid, want als je 'm neerzet, ga je uit van het belonen van goed gedrag. Ik hoef niemand hier iets te vertellen over leerprincipes, maar het beklijft alleen als je incidenteel een positieve bekrachtiging gaat toepassen. Wij zien hier dus nog niet heel erg de voordelen van in. Moeten we nu iets gaan onderzoeken waarvan we eigenlijk al zeggen dat dit niet gaat werken zoals we willen? Als we zeggen dat het een bewustwordingscampagne wordt voor de 30 km/u, zou ik dat logisch vinden, maar dat is een andere insteek en daar willen we eigenlijk pas over praten als het voorstel voor de 30 km/u komt. Voor dit moment zijn we dus tegen, hoewel we de motie echt sympathiek vinden.

De **voorzitter**: Er is verder geen behoefte om gebruik te maken van de tweede termijn. Dan zijn we aan het einde gekomen van de bespreking van het coalitieakkoord. Ik sluit de beraadslaging. Het coalitieakkoord wordt voor kennisgeving aangenomen. We gaan stemmen over de motie.

In stemming komt motie 395 van het CDA, PRO, de VVD en D66.

De motie wordt met een digitale stemming aangenomen met 17 tegen 3 stemmen, waarbij de fracties van Forum voor Democratie en Voorschoten Lokaal ertegen hebben gestemd.

4. Benoeming wethouders (raadsregistratienummer Z/26/112042/492647)

De **voorzitter**: De raad besluit over de benoeming van de wethouders. De fractie van PRO draagt hiervoor mevrouw Van Hellemond voor, de fractie van de VVD de heer Varekamp en de fractie van D66 mevrouw Mieremet. Zoals afgesproken geef ik elke kandidaat enkele minuten de gelegenheid om zichzelf voor te stellen. Daarna is er de mogelijkheid voor het stellen van vragen aan de wethouder. Ik wil hier wel helder zijn: geen inhoudelijke discussies of debatten. Het is vooral bedoeld om de wethouders nader te leren kennen. Leuke en gezellige vragen mogen dus, minder leuke vragen mogen niet; dat is zo'n beetje de regel.

Mevrouw **Van Hellemond**: Voorzitter. Er is mij gevraagd om mij kort voor te stellen. Dat ga ik proberen. Ik kom uit het bouwjaar 1971, ik ben getrouwd en ik heb twee heel leuke kinderen. Hoewel je op grond van mijn cv misschien een andere indruk zou kunnen krijgen, ben ik vooral een doener en ben ik redelijk pragmatisch. Ik ben opgeleid als verpleegkundige en ik heb gewerkt in de geestelijke gezondheidszorg en in de jeugdhulpverlening. Ik heb dus met beide benen in de spreekwoordelijke klei gestaan. Op latere leeftijd ben ik rechten gaan studeren, staats- en bestuursrecht, heb ik promotieonderzoek gedaan en heb ik me meer gespecialiseerd in het gezondheidsrecht. Ik ben opgegroeid in een maatschappelijk betrokken rood gezin; mijn moeder zit daar op de tribune. Tot mijn zesde woonde ik in Leidschendam. Mijn eerste Paardenmarkt en de Voorschotense kermis op Koninginnedag bezocht ik als baby. Omzien naar elkaar, zorgdragen voor mensen die het minder goed getroffen hebben of hulp nodig hebben, zijn waarden die ik van huis uit heb meegekregen. Dat is ook de reden waarom ik lid ben van PRO. Ik wil mijn fractie en partij bedanken voor de voordracht en vooral ook voor het vertrouwen. Een collega van mij van de Gezondheidsraad zei toen ze mijn portefeuille hoorde: "Eigenlijk ga je dus alles doen wat je hier ook doet, plus je hobby". Ik hou van sport en van lezen. Daarom heb ik twee boeken meegenomen. Je komt immers nooit met lege handen op een feest. Ik maak er nu weer een rommel van; wen daar maar aan. Ik heb iets met fietsen en ik heb iets met lopen. Mijn eerste racefiets kreeg ik toen ik 12 jaar was. In dit boek, Het peloton en ik, van de beroepsrenner Martin, wordt de samenleving vergeleken met een wielerpeloton. Het is belangrijk voor Voorschoten dat iedereen kan meedoen. Dat maakt een samenleving sterker en weerbaarder. Daar waar je wieg staat en waar je vandaan komt, bepaalt voor een groot gedeelte je toekomst, welke kansen je krijgt in je leven en of je gezondheidsproblemen krijgt of niet. Ik geloof heel erg in het ongelijk investeren voor gelijke kansen. Waar de wieg staat kunnen we niet verplaatsen, maar we kunnen wel iets aan de context doen waarin die weg staat. Dat is de reden waarom ik hier sta.

Dan gaan we naar "Socrates op sneakers". Socrates was filosoof en kunstenaar van het vragen stellen. De VVD en PRO zijn van nature niet elkaars dikste ideologische vrienden; dat is al eerder aangegeven. Ik weet niet of de kandidaat-wethouder sneakers draagt. Nee, maar ik weet wel dat ik hem regelmatig hoor zeggen: "Wat bedoel je precies? Hoe zie jij dat?" Als je een ander wil leren kennen, begrijpen of wil ontmoeten, zul je interesse moeten durven tonen door te vragen. Laten we de komende vier jaar binnen het college vooral de Socratessen op sneakers zijn. Ik ben oprecht geïnteresseerd in wat mensen beweegt en drijft, waar ze zich zorgen over maken en met welke problemen en ongemakken ze te maken hebben. Ik kijk daarom uit naar de ontmoetingen met inwoners, ondernemers, organisaties, natuurlijk jullie, leden van de raad, en vooral ook het ambtelijk apparaat. Laten we de mouwen opstropen en samen aan de slag gaan voor en in het belang van Voorschoten.

Ik heb natuurlijk iets voor de kandidaat-wethouders: voor de ene wethouder "Socrates op sneakers" en voor de andere "Het peloton en ik".

De **voorzitter**: Zijn er leuke vragen aan mevrouw Van Hellemond?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Eén vraag beklijft bij mij een beetje. De wethouder zei dat zij op latere leeftijd nog een studie is gaan volgen. Wat moet ik verstaan onder "latere leeftijd"? Ik vind de kandidaat-wethouder namelijk helemaal nog niet zo oud.

Mevrouw **Van Hellemond**: Die steek ik in mijn zak. Volgens mij ben ik rond mijn 30ste rechten gaan studeren.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Oké, u kwalificeert mij dus als "op latere leeftijd". Dank u wel!

Mevrouw **Van Hellemond**: Aangenaam!

De **voorzitter**: Er zijn verder geen vragen. Dan was alles helemaal helder. Het woord is aan de heer Varekamp voor een kort voorstelmomentje.

De heer **Varekamp**: Geachte voorzitter, leden van de raad. Ik ben Pieter Varekamp uit 1970, geboren en getogen in het Westland, waar ik sinds 2014 ook politieke ervaring heb opgedaan, eerst als raadslid, toen als fractievoorzitter en daarna als wethouder. Van origine heb ik

elektrotechniek en bedrijfskunde gestudeerd. Met name dat laatste heeft later mijn grote interesse gekregen. Daarbij gaat het met name om hoe je dingen zo efficiënt mogelijk kunt doen. Zoiets evolueert. In de politiek is dat niet "hoe zo efficiënt mogelijk?", maar "hoe zo maatschappelijk effectief en ten gunste van de maatschappij mogelijk?", natuurlijk afgezet tegen de reële inspanning. Dat is wat mij fascineert en dat heeft mij in de politiek gebracht.

Dank aan de lokale VVD, die mij hier gebracht heeft. Ik heb de afgelopen vier maanden met heel veel plezier kennism gemaakt met Voorschoten. Ik ben ook heel blij dat ik voorgedragen word om daar een vervolg aan te geven. We zijn gestart met een aantal dingen en ik wil daar graag een vervolg aan geven. Dat doe ik graag, graag in overleg met u.

De **voorzitter**: Zijn er vragen aan de heer Varekamp?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Wat vindt u het mooiste aan Voorschoten?

De heer **Varekamp**: Ik zou bijna zeggen: heeft u even? Heel snel: het centrum, de Voorstraat. Ze zeggen weleens "De parel aan de Vliet"; ik vind het "de parel aan de Voorstraat". Het tweede is wat hier gedaan wordt. Ik constateer dat de Voorschotense samenleving heel veel met elkaar en voor elkaar doet. Dat is iets om te koesteren en waaraan ik, voor zover het de gemeente betreft, graag wil bijdragen.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. We zitten straks met twee heel sportieve wethouders en een sportieve burgemeester. Mijn vraag aan de wethouder is dus: hoe sportief bent u?

De heer **Varekamp**: Ik kan u zeggen wat ik doe. Dan is het aan u om te bepalen of dat sportief is. Het is een beetje flauw om over het verleden te praten, maar ik heb in het verleden regelmatig gesport. Ik moet u eerlijk zeggen dat ik dat nu ontbeer, maar ik poog meestal om een of twee keer per jaar te skiën. En ik golf. Ik heb recent meegedaan met de Voorschoten Open, samen met voormalig wethouder De Bruijn. Daarmee heb ik Voorschoten ook nog beter leren kennen.

Mevrouw **Mieremet**: Voorzitter. Esther Mieremet, 1975, Leiderdorp, vier kinderen, twee dáár en twee dáár. Sociale organisatiepsychologie, ICT-opleiding, sporter. Ik sport hiernaast; daar gaan we binnenkort dus een lesje doen. Wat een bijzonder moment! Zo voel ik dat ook. Op 18 maart hebben onze inwoners deze raad gekozen om hun ideeën, visie en beleid te bepalen. Vandaag bepaalt deze raad, als jullie dat goedvinden, dat deze drie wethouders dit beleid, deze plannen en ideeën gaan uitvoeren. Realisatiekracht, actie in de taxi en gaan met die banaan; dat zijn enkele woorden die de afgelopen vier jaar regelmatig vanuit mijn mond te horen zijn geweest. Heel graag voer ik namens uw raad deze plannen nu ook uit.

Wat ik de komende vier jaar ga doen, is allereerst natuurlijk mijn uiterste best, maar ik zal ook openstaan voor feedback van u als raad en ik zal luisteren naar de inwoners, de ondernemers en de organisaties, niet alleen naar de mensen die hun stem al goed weten te gebruiken, maar ook naar hen die dat nog niet goed doen. Ik weet ook dat je samen meer kan bereiken dan alleen en dat je een tegenstander nodig hebt om het betere spel te laten zien en dat je ook vertrouwen moet hebben in de ander. Een andere kijk op de zaak, een ander verhaal dan je eigen bubbel, maakt deze Voorschotense samenleving beter. Een groot voorbeeld van mij is mijn moeder. Ze zit hier op de publieke tribune en ze haat dit; niet dit, maar dat ze genoemd wordt. Altijd oog voor de ander; eigen belang op de laatste plaats en aandacht voor mensen die dat harder nodig hebben. En vanuit de hemel kijkt mijn vader, de onderwijzer, trots naar deze plek omdat zijn dochter, als jullie dat goedvinden, nu voor het onderwijs in Voorschoten haar uiterste best gaat doen.

Vanavond sta ik in deze raadzaal tussen mijn mederaadsleden met wie ik voor het grootste gedeelte de afgelopen vier jaar heb samengewerkt. Deze samenwerking zal een andere vorm krijgen. Ik hoop dat ik uw beleid en uw visie goed kan uitvoeren, maar ik ga er ook van uit dat u het mij direct zal laten weten als dat niet zo is. De lokale ondernemers, duurzaamheid, energietransitie, klimaat, cultuur, bibliotheek, erfgoed, media, maar ook onderwijs en onderwijshuisvesting: dat zijn allemaal portefeuilles waarmee ik de komende periode heel hard aan de slag wil. Ook het project Adegeest en de nieuwbouw van de Fortgens verdienen mijn grote aandacht en krijgen die ook. Ik kijk uit naar de samenwerking met mensen die betrokken zijn bij deze portefeuilles en die in het dorp zelf merken wat werkt en wat niet. Dat betekent dat ik nu beloof dat ik altijd de input mee zal wegen, maar dat betekent ook dat nooit iedereen zijn of haar

zin krijgt. Besturen is ook lastige besluiten nemen - dat hebben we de afgelopen weken vaker gehoord - en kiezen uit minder goede oplossingen of mensen een slechtnieuwsbericht brengen, alles voor het gemeenschappelijke Voorschotense belang. Er gaan de komende tijd dingen anders, want wij zijn een ander college, een andere coalitie en een andere raad. Tegelijkertijd zijn er de afgelopen jaren heel veel goede dingen klaargezet waar we verder mee kunnen en die opgepakt en gerealiseerd kunnen worden. Ik pak op dit moment dus ook het goede werk van de wethouders Schokker, Van der Elst, Bruijn en Varekamp op. Ik zal goed op de winkel passen en indien mogelijk de schappen uitbreiden of het assortiment vervangen.

Ik ga mijn fractie missen. Dank voor jullie vertrouwen. Ik heb zin in dit avontuur, met u, met iedereen hier in dit raadshuis. Mijn laatste woorden zijn voor mijn gezin, mijn lief, familie en vrienden die mij steunen bij het uitvoeren van dit verantwoordelijke en mooie ambt. Dank je wel!

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Met Esther in het college verliest de raad een van de meest verbindende raadsleden. Sterker nog: ik denk het meest verbindende raadslid. Welke wijsheid zou u de raad nog willen meegeven?

Mevrouw **Mieremet**: Allereerst heel veel complimenten geven aan elkaar, want dit helpt. Ik heb er alle vertrouwen in dat het goed gaat en dat, als er mensen wegvallen, andere mensen die plekken overnemen. Ik heb er dus alle vertrouwen in dat de raad dat heel goed gaat doen.

De heer **Van Horck** (CDA): Collega Mieremet en ik delen een passie voor heel hard zweten. Om die band tussen college en raad goed te houden: ik zoek nog een mixed-duopartner voor een toekomstige race. Bent u daarvoor in?

Mevrouw **Mieremet**: Ik ben toevallig weer begonnen met het oppakken van het hardlopen. Ik zit nu dus in de opbouw. Dus wellicht! Wat een goed idee!

De **voorzitter**: Mooi.

De commissie Onderzoek Geloofsbrieven heeft onderzoek gedaan naar de door de kandidaat-wethouders aangeleverde stukken. De commissie heeft uiteraard getoetst of er voldaan wordt aan alle wettelijke vereisten. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie Onderzoek Geloofsbrieven, de heer Lavrijsen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Dit is een bijzondere avond, zoals velen van u al hebben gememoreerd. Voor mij is dit de eerste keer dat ik hier in deze hoedanigheid sta. Ik heb even teruggekeken hoe mijn voorganger dat deed. Mijn voorganger, de heer Bremmer, is natuurlijk niet te overtreffen. Dat ga ik niet proberen, maar we hebben vandaag afscheid genomen van de heer Schokker als wethouder. Toen hij drie jaar geleden beëdigd werd, kwam de heer Bremmer met een prachtige anekdote: als een Romein zich kandidaat stelde voor een politieke functie, kleepte hij zich in een toga candida, een extra witte toga. De heer Bremmer gaf toen de suggestie mee om dit op te nemen in het reglement van orde. Dat is volgens mij niet helemaal gelukt, maar wellicht ...

De **voorzitter**: Ik neem dit mee.

De heer **Lavrijsen** (VVD): U neemt dit mee. Ik wilde net zeggen dat onderzoek van de geloofsbrieven voor voorgedragen wethouders niet zo heel vaak voorkomt en dat we misschien dus nog even moeten wachten, maar het staat in de notulen.

De commissie Onderzoek Geloofsbrieven, bestaande uit mevrouw Persoon, de heer 't Lam en ondergetekende, heeft afgelopen maandag 15 juni het onderzoek uitgevoerd met prima ondersteuning van de griffie in de persoon van Minke Elkerbout, waarvoor dank. Graag breng ik daar het verslag van uit.

De commissie uit de raad van de gemeente Voorschoten heeft de geloofsbrieven ontvangen die zijn ingezonden door mevrouw R.E. van Hellemond, wonende te Voorschoten, mevrouw E. Mieremet, wonende te Voorschoten, en de heer P. Varekamp, wonende te Naaldwijk. De commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat mevrouw Van Hellemond en mevrouw Mieremet voldoen aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. De heer Varekamp voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde

eisen, met uitzondering van het woonplaatsvereiste van artikel 36a en artikel 10 van de Gemeentewet. De commissie geeft uw raad in overweging deze personen te benoemen tot wethouder van de gemeente Voorschoten onder de voorwaarde dat de raad de heer Varekamp ontheffing van het woonplaatsvereiste verleent.

De **voorzitter**: Dank aan de commissie voor al het werk. Dat laatste komt bij agendapunt 5 terug. We gaan nu over tot de stemming over de wethouderskandidaten. Dit betreft een vrije stemming, tevens een geheime stemming, want het gaat natuurlijk over personen. De stembriefjes worden rondgedeeld. U ziet een naam van een voorgedragen kandidaat, maar ook een lege stippellijn, omdat dit volgens de wet een vrije stemming is. U kunt dus voor de voorgedragen kandidaat stemmen, maar u heeft bij wet ook altijd de gelegenheid om nog op iemand anders te stemmen en om die voor te dragen. Ik begrijp dat ik mensen nu allemaal suggesties geef, maar ik moet dit allemaal officieel zeggen. Als u voor de kandidaat bent die op het papiertje staat, zet u een kruisje aan het begin. Als u op iemand anders wil stemmen, dan vult u die naam in op de stippellijn en zet u daar een kruisje. Dat is de instructie. Met uw goedvinden zijn de griffier en ondergetekende het stembureau. Een kruisje is "ja". Er is geen "nee", omdat het een vrije stemming betreft. Als u niks invult, is het een blanco stem. U heeft vanavond dus allerlei opties.

(De stembriefjes worden rondgedeeld en opgehaald en de stemmen worden geteld.)

De **voorzitter**: De uitslag van de stemming is als volgt. Er zijn in totaal twintig briefjes ingeleverd door de twintig aanwezige raadsleden. Mevrouw Van Hellemond: negentien stemmen, één blanco. De heer Varekamp: negentien stemmen. Mevrouw Mieremet: twintig stemmen. De heer Lavrijsen: één stem. Daarmee constateer ik dat drie mensen de meerderheid van de stemmen hebben gekregen en dat daarmee mevrouw Van Hellemond, de heer Varekamp en mevrouw Mieremet zijn benoemd tot wethouder.

(Applaus)

De **voorzitter**: We zijn er nog niet, want er komt nog een heel spannend moment. Volgens artikel 40 van de Gemeentewet moet de benoemde wethouder expliciet aangeven dat hij/zij de benoeming aanvaardt. Ik maak dus een rondje langs de benoemde kandidaten. Mevrouw Van Hellemond, aanvaardt u de benoeming?

Mevrouw **Van Hellemond**: Jazeker.

De **voorzitter**: Meneer Varekamp, aanvaardt u de benoeming?

De heer **Varekamp**: Ja.

De **voorzitter**: Mevrouw Mieremet, aanvaardt u de benoeming?

Mevrouw **Mieremet**: Jazeker.

De **voorzitter**: Ik constateer dat alle drie de benoemde kandidaten de benoeming aanvaarden.

5. Ontheffing woonplaatsvereiste wethouder (raadsregistratienummer Z/26/108341/492648)

De **voorzitter**: De heer Varekamp woont in de gemeente Westland, kern Naaldwijk, zoals we hebben gehoord. Er ligt nu een voorstel voor tot het verlenen van ontheffing van het woonplaatsvereiste. Ik constateer dat er geen behoefte is aan beraadslaging en dat we over kunnen gaan tot de stemming over het voorstel.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Hendriksen** (Forum voor Democratie): Voorzitter. Het woonplaatsvereiste is er niet voor niets. Bij uitstek een wethouder moet zelf de consequenties voelen van het beleid waarvoor hij

verantwoordelijk is in de gemeente en moet ook makkelijk aanspreekbaar zijn voor de burgers. Daarom zullen wij tegen het voorstel stemmen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De SP is van mening dat een wethouder woonachtig moet zijn in de gemeente waar hij actief is. Tegelijkertijd is het zo dat de heer Varekamp een paar maanden geleden is ingestapt in de gemeente Voorschoten. Toen heb ik tijdens het debat gezegd dat we niet verwachtten dat hij op stel en sprong zou verhuizen, maar dat dat op de lange termijn mooi zou zijn. Die ruimte wil ik de heer Varekamp nog één keer geven. Het is nu duidelijk dat hij voor de komende vier jaar wethouder zal zijn in Voorschoten. Hij heeft dus een jaar de tijd voordat we het weer moeten hebben over het woonplaatsbeginsel. In dat jaar kan hij hier heel mooi een leuke woning vinden. Wij zullen het voorstel daarom steunen.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ook wij vinden in aanvang dat een wethouder in de gemeente moet wonen, maar de heer Varekamp heeft duidelijk laten zien dat hij van hoge kwaliteit is. Wij vinden kwaliteit en stabiliteit vooropstaan. Wij zullen dus zeker voorstemmen.

De heer **Deuzeman** (PRO): Voorzitter. PRO zal voorstemmen, niet alleen omdat we de inzet en de kundigheid van de heer Varekamp erg waarderen, maar ook omdat we de toegevoegde waarde zien van een externe wethouder, die een andere blik geeft op hetzelfde dorp.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met 19 stemmen tegen 1 stem, waarbij de fractie van Forum voor Democratie ertegen heeft gestemd.

6. Beëdiging wethouders

De **voorzitter**: Nu de wethouders zijn benoemd, komen we bij het hoogtepunt van deze avond, de beëdiging. Ik verzoek u alle drie om in het midden te gaan staan. Ik ga achter het spreekgestoelte staan. Ik begrijp dat er heel veel behoefte is aan felicitaties et cetera. Doe dat nog even niet; dat doen we strakjes, helemaal aan het eind van deze raadsvergadering.

U legt alle drie de belofte af. Ik ga de belofte nu voorlezen.

(Mevrouw Hellemond, de heer Varekamp en mevrouw Mieremet leggen de verklaring en belofte af die behoort bij de benoeming tot wethouder.)

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd met uw beëdiging! U bent vanaf heden echt wethouder. Geniet van absoluut de mooiste hondenbaan die het openbaar bestuur kent. Veel plezier!

(Applaus)

De **voorzitter**: Jullie mogen nu achter deze tafel plaatsnemen.

7. Installatie nieuwe raadsleden (raadsregistratienummer Z/26/112077/492681)

De **voorzitter**: Met de benoeming van de zittende raadsleden mevrouw Van Hellemondt en mevrouw Mieremet tot wethouder zijn logischerwijs twee vacatures ontstaan in de gemeenteraad. De opvolger van mevrouw Van Hellemondt is mevrouw Nell en de opvolger van mevrouw Mieremet is de heer Van Bijsterveld. We moeten eerst besluiten over de toelating tot de raad. Om dit te beoordelen, geef ik het woord graag weer aan de voorzitter van de commissie Onderzoek Geloofsbrieven, de heer Lavrijsen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Inderdaad twee nieuwe raadsleden, ook nog van twee verschillende partijen. Hartstikke mooi. Ik kan uit ervaring praten: het is heel bijzonder om het vertrouwen van dorpsgenoten te krijgen om hen in deze mooie raadzaal te vertegenwoordigen. Ik moet de nieuwe raadsleden wel waarschuwen: het kan zomaar gebeuren dat je hier op een avond als raadslid naar binnen stapt en als kandidaat-wethouder naar buiten loopt, maar daar zijn ze vast tegen bestand.

Samen met mevrouw Persoon en de heer 't Lam heb ik wederom uitgebreid onderzoek gedaan naar de geloofsbrieven van de nieuwe raadsleden. Ik breng daar graag verslag over uit.

De commissie uit de raad van de gemeente Voorschoten heeft de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde documenten ontvangen die zijn ingezonden door W.M. (Wouter) van Bijsterveld en M.J. (Marja) Nell, beiden wonende te Voorschoten. Op 18 juni 2026 zijn bovengenoemde personen benoemd tot lid van de gemeenteraad. De commissie meldt de raad dat zij bovengenoemde documenten heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. De benoemden voldoen aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. De commissie adviseert tot hun toelating als lid van de gemeenteraad.

De **voorzitter**: Dank u wel. Met de conclusie van de commissie kan de raad, zoals dat netjes heet, bij wet niet anders dan mevrouw Nell en de heer Van Bijsterveld toe te laten. We kunnen daar zonder stemming toe besluiten en tot de beëdiging overgaan.

8. Beëdiging nieuwe raadsleden

De **voorzitter**: Ik vraag mevrouw Nell en de heer Van Bijsterveld naar voren te komen voor de beëdiging.

Mevrouw Nell, u legt de eed af. Meneer Van Bijsterveld, u legt de belofte af. Ik lees de eed en de belofte nu voor.

(Mevrouw Nell legt de eed af die behoort bij de benoeming tot raadslid en de heer Van Bijsterveld legt de verklaring en belofte af die behoort bij de benoeming tot raadslid.)

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd, u bent nu officieel raadslid van de leukste gemeente in het land. Welkom!

(Applaus)

De **voorzitter**: Ik verzoek u om plaats te nemen op uw plekken in de raad.

9. Sluiting

De **voorzitter**: Ik wil eenieder bedanken voor deze mooie avond. Ik wil ook alle beëdigde wethouders en raadsleden bedanken en heel veel succes en plezier wensen. Wij gaan elkaar weer zien en spreken in de volgende reguliere raadsvergadering op donderdag 9 juli om 17.00 uur. Dan knallen we alle punten erdoorheen. Voor nu dank u wel. De borrel staat beneden klaar. Een fijne avond nog.

De voorzitter sluit om 22.12 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 9 juli 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Drs. E. Krijgsman

Drs. N. Stemerding